

RAPPORT DWAR INVESTIGAZZJONI

Każ Nru: K/044

Allegazzjoni: Konflitt ta' interess marbut mal-għoti ta' direct orders lil TEC Limited

Ilmentatur: Il-Professor Arnold Cassola

Data tal-Ilment: 16 ta' Mejju 2022

Data ta' Dan ir-Rapport: 11 ta' Novembru 2024

L-Ilment

1. Fis-16 ta' Mejju 2022, il-Professor Arnold Cassola (l-Ilmentatur) kiteb lil dan l-Uffiċċju biex jitlob investigazzjoni tal-Onor. Ian Borg (dak iż-żmien Ministru għat-Trasport). L-Ilmentatur irrefera għal artiklu ppubblikat mill-ġurnal elettroniku *The Shift* fl-14 ta' Mejju 2024,¹ fejn gie allegat li d-ditta TEC Ltd ipprovdiet assistenza lill-kampanja elettoralj tal-Ministru Borg wara li ngħatat madwar €500,000 f'direct orders mill-ministeru tiegħu. L-Ilmentatur talab li ssir investigazzjoni rigward:

- 1. Kif il-Ministru Ian Borg ta nofs miljun euros direct orders lid-ditta TEC ... f'jum wieħed.*
- 2. Jekk il-minimu ta' sitt tined, siggijiet, armar eċċ. li l-Ministru Borg ħa minghand TEC għall-kampanja elettoralj personali tiegħu kinux speċi ta' commission.*

¹ Ara <https://theshiftnews.com/2022/05/14/company-awarded-e0-5-million-in-direct-orders-in-1-day-provided-tents-for-ministers-campaign/>.

3. Jekk ma kinux, dan ifisser li l-Ministru ħallas għalihom minn butu. Imma dan ifisser li kiser il-liġi għax iqumu aktar mill-40,000 ewro permessi mill-liġi.

2. L-Ilmentatur zied jgħid: “Nitlobok tivverifika d-dikjarazzjoni tal-Ministru dwar spejjeż u jekk kienx veritier fid-dikjarazzjoni tiegħu.”

3. Din il-komunikazzjoni hija meħmuża ma’ dan ir-rapport u mmarkata bħala **Dokument A**.

4. Iktar tard dakinhar, ossia fis-16 ta’ Mejju 2022, l-Ilmentatur reġa’ kiteb lil dan l-Uffiċċju. Huwa baġhat kopji tar-risposti mogħtija mill-Ministru Borg għal xi mistoqsijiet parlamentari, flimkien ma’ lista ta’ direct orders lil TEC Ltd ippubblikata fil-Gazzetta tal-Gvern, liema dokumenti uffiċjali, fil-fehma tal-Ilmentatur, kienu juru b’mod ċar li:

1. Il-Ministru Ian Borg qarraq bil-Parlament Malti meta ma semmiex id-direct orders li ingħataw lil The Events Company Limited (TEC Ltd).

2. Il-Ministru Ian Borg qarraq bil-Parlament Malti meta ta figura ferm inqas minn dik tad-direct orders li ngħataw lil The Events Company Limited (TEC Ltd).

3. Il-Ministru Ian Borg qarraq bil-Parlament Malti meta għal mistoqsija dwar l-istudji, rapporti u konsulenzji li saru dwar il-Metro, huwa ma inkludix id-direct orders li ngħataw lil The Events Company Limited (TEC Ltd), għax din tal-aħħar tipprovdi apparat għal events u mhux studji, rapporti u konsulenzji.

5. Din it-tieni komunikazzjoni qiegħda tiġi meħmuża ma’ dan ir-rapport u mmarkata bħala **Dokument B**.

6. Fl-24 ta’ Mejju 2022, l-Ilmentatur kiteb lil dan l-Uffiċċju għal darb’oħra u għamel referenza għal artiklu tat-*Times of Malta* intitolat “How much did PL, PN candidates spend in the election campaign?”² L-Ilmentatur qal li skont dan l-artiklu, “Ian Borg iddikjara 15,000 ewro spejjeż għat-tined tat-TEC, jiġifieri medja ta’ mhux aktar minn 2500 ewro għal kull tinda. Normalment, il-prezz ta’ dawn it-tined, mill-anqas 6000.”

² Ara <https://timesofmalta.com/article/how-much-did-pl-pn-candidates-spend-in-the-election-campaign.956968>.

7. Din it-tielet komunikazzjoni qiegħda tiġi meħmuża ma' dan ir-rapport u mmarkata bħala **Dokument Ċ**.

8. Fit-2 ta' Lulju 2022, l-Ilmentatur kiteb lil dan l-Uffiċċju għal-aħħar darba u għamel referenza għal artiklu ta' *The Shift News* intitolat "*Metro promo: Ian Borg split €420,000 bill from TEC into 20 direct orders to avoid issuing tender*".³

9. Din ir-raba' komunikazzjoni qiegħda tiġi meħmuża ma' dan ir-rapport u mmarkata bħala **Dokument D**.

Il-Kuntest

10. Fit-3 ta' Mejju 2022, *The Shift* ippubblikat artiklu intitolat "*Transport Malta gave PL events organiser 20 direct orders worth €424,000 on a single day*".⁴ F'dan l-artiklu ġie rrapportat illi Transport Malta tat lill-kumpanija TEC Limited, li tiegħu kienet il-logistika għall-avvenimenti tal-massa tal-Partit Laburista, daqs għoxrin direct order f'għurnata waħda biss in konnessjoni ma' avveniment biex jippubblicizza l-proġett tal-Malta Metro. Dan jirriżulta minn lista ta' direct orders ippubblikata fil-Gazzetta tal-Gvern.

11. Fl-14 ta' Mejju 2022 *The Shift* ippubblikat artiklu intitolat "*Company awarded €0.5 million in direct orders in 1 day provided tents for minister's campaign*",⁵ fejn ġie rrapportat li l-istess kumpanija TEC Limited ipprovdiet mill-inqas sitt tined kbar u servizzi relatati (liema servizzi normalment jiswew spejjeż kbar) għall-kampanja elettorali personali tal-Ministru Ian Borg.

Deċiżjoni li Ssir Investigazzjoni

12. Il-Kummissarju preċedenti deherlu li l-korrispondenza tal-Ilmentatur u r-rapporti tal-midja li jissemmew fiha jinkorporaw is-segwenti allegazzjonijiet:

(a) li meta l-Onor. Ian Borg kien ministru responsabbli għat-trasport, huwa ta sensiela ta' kuntratti b'ordni diretta lil TEC Limited li jammontaw għal

³ Ara <https://theshiftnews.com/2022/07/02/metro-promo-ian-borg-split-e420000-bill-from-tec-into-20-direct-orders-to-avoid-issuing-tender/>.

⁴ Ara <https://theshiftnews.com/2022/05/03/transport-malta-gave-pl-events-organiser-20-direct-orders-worth-e424000-on-a-single-day/>.

⁵ Ara n-nota 1 fuq.

aktar minn €420,000 permezz tal-Awtorità tat-Trasport (Transport Malta), li dak iż-żmien kienet taqa' taħt ir-responsabbiltà tiegħu;

- (b) li minkejja li dawn id-direct orders kienu relatati mat-tnedija tal-Malta Metro, l-Onor. Ian Borg ma semma xejn dwarhom fir-risposti li ta għall-mistoqsijiet parlamentari li sarulu dwar l-infiq fuq dan l-avveniment;
- (ċ) li ntuzaw is-servizzi tal-istess kumpanija TEC Limited fil-kampanja elettorali personali tal-Onor. Ian Borg, u li din il-kumpanija tatu rati preferenzjali.

13. Abbażi ta' dan, il-Kummissarju ddecieda li s-segwenti punti kien jimmeritaw investigazzjoni:

- (a) jekk l-imsemmijin direct orders ingħatawx fuq l-istruzzjonijiet jew bl-approvazzjoni tal-Onor. Ian Borg;
- (b) jekk ingħatatx informazzjoni korretta u kompleta mill-Onor. Ian Borg b'risposta għall-mistoqsijiet parlamentari li sarulu in konnessjoni mal-każ odjern;
- (ċ) jekk l-Onor. Borg kellux konflitt ta' interess fl-għoti tad-direct orders, peress li l-kumpanija TEC Limited kienet qiegħda toffri s-servizzi tagħha f'attivitajiet politiċi.

14. Il-Kummissarju preċedenti qies li l-paragrafi 4.3, 4.7, 4.8, 5.7, 5.8, 8.1, 8.4 u 9.3 tal-Kodiċi ta' Etika għall-Ministri u Segretarji Parlamentari (li jinsab fit-tieni skeda tal-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika) kienu rilevanti għall-investigazzjoni tiegħu.

15. Il-Kummissarju preċedenti deherlu li ma kellux jinvestiga:

- (a) jekk il-kuntratti li ngħataw lil TEC Limited kinux konformi mal-governanza tajba u mar-regolamenti dwar l-akkwist, jew jekk jirrappreżentawx valur għall-flus minfuqa, peress li din il-kwistjoni aktar taqa' fil-kompetenza tal-Uffiċċju Nazzjonali tal-Verifika; u
- (b) jekk saritx dikjarazzjoni korretta jew le lill-Kummissjoni Elettorali dwar l-ispejjeż tal-kampanja elettorali personali tal-Onor. Ian Borg, peress li din il-kwistjoni taqa' direttament fil-kompetenza tal-Kummissjoni Elettorali.

Proċedura tal-Investigazzjoni

16. Fit-30 ta' Awwissu 2022, il-Kummissarju preċedenti kiteb lill-Onor. Ian Borg sabiex jirreferilu l-ilment, javżah dwar l-ambitu tal-investigazzjoni tiegħu

kif deskritt fuq, u jitlob ir-reazzjonijiet tiegħu. Din l-ittra qiegħda tiġi meħmuża ma' dan ir-rapport u mmarkata bħala **Dokument E**.

17. L-Onor. Ian Borg intalab iwieġeb sas-16 ta' Settembru 2022, iżda talab u ingħata estensjoni ta' dan it-terminu. Huwa rrisponda fit-30 ta' Settembru 2022 u qal illi:

- Bħala Ministru għat-Trasport huwa ma kellu ebda rwol fl-akkwist tas-servizz in kwistjoni, iżda dan sar mill-Awtorità tat-Trasport illi hija awtonoma. Huwa kien esprima l-fehma li n-nefqa proposta, li kienet tlaħhaq il-miljun ewro, kienet eċċessiva, u b'riżultat ta' dan l-Awtorità pproponiet li n-nefqa tkun limitata għal €400,000 – proposta li ġiet aċċettata mill-ministeru. Iżda l-għażla ta' min kellu jiġi mqabbad biex jipprovdi s-servizz kienet esklussivament f'idejn l-Awtorità.
- Kwantu għall-informazzjoni li huwa ta fil-Parlament, l-interpellant talab in-nefqa speċifika ta' attività li saret fit-2 ta' Ottubru 2021 filwaqt li dak li qed jirreferi għalih l-Ilmentatur ikopri nefqa fuq perjodu ħafna itwal – ġimghat jekk mhux xhur.
- Rigward il-possibbiltà ta' konflitt ta' interess, huwa qatt ma ddeċieda li s-socjetà msemmija tiegħu xi xogħol mill-Awtorità tat-Trasport, u t-team tiegħu hallas f'ismu għas-servizz li tawh fil-kampanja elettorali. TEC Limited tat servizz lil partiti u kandidati oħra, u r-rati mħallsa minnu kienu simili għal dawk ta' oħrajn.

18. Il-messaġġ tal-Onor. Ian Borg huwa meħmuż ma' dan ir-rapport u mmarkat bħala **Dokument F**.

19. Fil-11 ta' Diċembru 2022, l-Onor. Ian Borg kiteb biex jiġbed l-attenzjoni ta' dan l-Uffiċċju għal rapport tal-Awditur Ġenerali li jiddiskuti l-kuntratti in kwistjoni. Il-Ministru Borg qal li dan ir-rapport jikkonferma *"li jien involvejt ruħi biss sabiex jitnaqqas il-budget allokati minn Transport Malta għal din l-attività"* (**Dokument G**).

20. Ir-rapport in kwistjoni jgħid *"Correspondence by the then Minister for Transport, Infrastructure and Capital Projects endorsed proposal made by the then TM [Transport Malta] Executive Chairman, to revise the exhibition costs downwards up to a maximum of €400,000."* Madankollu r-rapport jinnota li l-ispejjeż attwali qabżu l-€500,000. Ir-rapport jinnota wkoll li l-Awtorità għat-

Trasport naqset milli ġgħib approvazzjoni għall-għoti ta' direct orders kif meħtieġ skont ir-regolamenti dwar l-akkwist.⁶

21. Skont il-ħarġa tal-Gazzetta tal-Gvern numru 20,848 tad-29 ta' April 2022, kien il-Ministeru għat-Trasport, Infrastruttura u Proġetti Kapitali li ħareġ id-direct orders lil TEC Ltd in konnessjoni mal-Malta Metro. Għalhekk, fid-29 ta' Marzu 2023 dan l-Uffiċċju ħarrek lis-Sur Godwin Mifsud, Segretarju Permanenti tal-istess ministeru, biex jipprovdi dettalji tal-uffiċjali involuti. Fi skambju ta' korrispondenza ma' dan l-Uffiċċju, is-Sur Mifsud qal li l-Awtorità tat-Trasport kienet risponsabbli għad-direct orders in kwistjoni, iżda dehru fil-Gazzetta tal-Gvern bħala direct orders maħruġin mill-Ministeru minħabba nuqqas amministrattiv mill-Awtorità għat-Trasport. Is-Sur Mifsud esebixxa korrispondenza datata 9 ta' Mejju 2022 (għaxar xhur qabel ġie kkuntattjat minn dan l-Uffiċċju, u ftit wara li ġiet ippubblikata l-lista tad-direct orders fil-Gazzetta tal-Gvern) bejn uffiċjali fil-ministeru li nnotaw l-iżball fil-lista.

22. Fit-22 ta' Ġunju 2023, dan l-Uffiċċju ħarrek lill-Kap Eżekuttiv tal-Awtorità tat-Trasport biex jipprovdi dettalji tal-uffiċjali tal-Awtorità li kienu involuti fil-ħruġ tad-direct orders lil TEC Ltd. Fis-6 ta' Lulju 2023 wieġbet is-Sa. Mary Rose Pace għan-nom tal-Awtorità, li qalet li l-event tal-Malta Metro tmexxiet direttament mis-Sur Joseph Bugeja, li kien Chairman u Kap Eżekuttiv tal-Awtorità fiż-żmien in kwistjoni (**Dokument H**).

23. Fl-1 ta' Diċembru 2023 xehed quddiem l-esponent is-Sur Joseph Bugeja. Sommarju tax-xhieda tas-Sur Bugeja huwa meħmuż ma' dan ir-rapport u mmarkat bħala **Dokument I**.

24. Is-Sur Bugeja beda billi spjega taħt liema ċirkostanzi ħarġet is-sensjela ta' direct orders li huma s-suġġett tal-ilment. Qal li l-proġett tal-Malta Metro kien "proġett partikolari".⁷ Is-Sur Bugeja qal li meta daħal hu fl-2019, wieħed mill-affarijiet li kellu jagħmel kien li jaħdem fuq il-proġett tal-Metro:

li kien proġett kbir, kien avvanzat ħafna jiġifieri ma bediex fi żmien imma jiena irċevejt il-proċess, li kien hemm, fejn kienet ġiet inkarigata waħda mill-ikbar entitajiet rinomati fid-dinja, ARUP, biex tmexxi dan l-istudju, u ġejt infurmat li dan is-suġġett huwa totally confidential u bl-ebda mod

⁶ Ara Report by the Auditor General: Public Accounts 2021 (aċċessibbli minn <https://nao.gov.mt/wp-content/uploads/2022/12/ARDEC2022.pdf>), paġni 139–145.

⁷ Vide **Dokument I**, paġna 1.

*m'għandu jillikja informazzjoni dwaru. Qed ngħid dan għaliex fhimt illi l-Awtorità kellha xi proġett simili u kienet jillikja informazzjoni [...]*⁸

25. Is-Sur Bugeja kompli jgħid illi l-proġett:

*gie updated bir-rapporti għax ikun hemm xi tibdil fejn kien hemm stations u kien hemm proġetti oħra allura ġew updated, u kont inżomm il-Ministru ovvjament kontinwat infurmat u imbagħad eventwalment bdejna nersqu l-OPM, biex nieħdu direzzjoni dwar il-launching or otherwise ta' dan l-istudju, mhux li nagħmlu l-Metro, imma l-inkarigu tal-Awtorità kien li tistudja u tagħmel rapport, Malta tistax twettaq proġett ta' Metro, u l-proġett ta' Metro kien state of the art project jiġifieri jekk wieħed jara issa bis-stages, bil-video, jiġifieri kien, kien proġett, inkluż mill-esperti, il-launching ta' dan it-tip ta' proġett kif isir f'pajjiżi, f'pajjiżi oħra. U hemm hekk bdejna nersqu biex ikollna direzzjoni dwar il-launching ta' dan il-proġett. Wara numru ta' laqgħat, wara numru ta' laqgħat, allura bdejna nippruvaw in the meantime aħna naraw, x'tip ta' launching, jiġifieri kien hemm il-launching li kienet preżentata kif għandha ssir, mill-esperti, li kienet tiswa ċirca miljun ewro biex tippreżentah dan il-proġett, u x'mudelli jistgħu jintużaw fil-korrispondenza, iżgħar, ikbar, xejn, fl-aspett politiku ukoll. Taħt il-kunfidenzjalità jiġifieri anke biex nagħti eżempju prattiku, jekk jien għazilt tnax-il impjegat biex eventwalment jieħdu t-training għal meta jsir il-launch biex ikunu jistgħu jilqgħu l-pubbliku u jispjegaw, daww kull wieħed minnhom ħabba l-kunfidenzjalità kellu jiffirma a non-disclosure agreement, u kull min kien ser ikun involut, l-istess irid ikun marbut li ma jistax joħroġ any type of information. Il-konklużjoni ta' dan kollu biex ma rridx intawwal hija li kien hemm deċiżjoni li ġiet trasmessa lili, fit-3 ta' Settembru [2021], li l-launch trid issir fit-2 t'Ottubru, jiġifieri d-deċiżjoni 3rd September to launch, full launch. Ftit qabel, jiena meta bdejt ingib indikazzjonijiet, issa indikazzjonijiet jien ma niddiljax bħala Chairman u CEO, jiena ma niddiljax direttament mas-service providers, imma l-Awtorità għandha set-up ta' marketing department, għandha service providers, u jien naħdem tramite. Kelli kumitat ta' nies jiġifieri project manager, IT expert li qed jagħmel il-website, il-marketing etcetera etcetera, u meta bdejt nara l-ispejjeż ovvjament [...]*⁹

⁸ Vide **Dokument I**, paġna 1.

⁹ Vide **Dokument I**, paġna 1 sa 2.

26. Fir-rigward ta' jekk l-Awtorità segwietx proċess normali fil-każ in kwistjoni, is-Sur Bugeja qal *"ma kienx normali, dan ma stajttx immur nagħmel tender biex ngħid irrid nagħmel launch ta' Metro meta jien kont marbut b'kunfidenzjalità totali."*¹⁰

27. Fir-rigward ta' kif ħarġu d-direct orders is-Sur Bugeja qal:

*din, jiġifieri l-marketing, jiena tajthom gwida isma sibu entità, kif nerġa' ngħid jiena ma niddiljax mas-service providers qatt, entità li kapaċi li jekk rridu tinda, rridu dal-mekkanizmu, irridu dal-pjattaforma, irid ikun kapaċi ta' dimensjoni, dan, he will deliver, kont qed nistenna li ħa tiġi, jew tagħmilhiex jew għamilha, kif fil-fatt ġara, 3rd September, 2nd October to launch, u kienet dik il-kumpanija li ntgħazlet mill-marketing [...] jien fl-opinjoni tiegħi għamilt dak li kien mistenni minni fiċ-ċirkostanzi taht kunfidenzjalità, ma stajttx nuża proċessi normali [...] pubbliċi.*¹¹

28. In kwantu l-organizzazzjoni tat-tnedija tal-avveniment dwar il-Metro, is-Sur Bugeja spjega kif:

għamilt email lill-Ministru, l-Onorevoli Ian Borg, u lill-Permanent Secretary Joseph Caruana, li illum huwa l-Kummissarju tat-Taxxi Interni, fejn issuġġerejt li nagħmlu target ta' erba' mitt elf għax meta bdejt nara l-indikazzjonijiet biex tagħmel, u bdejt nipprova kemm jista' jkun innaqqas. U kien hemm qbil bil-miktub, b'endorsement, isma' qed nippruvaw nimmiraw għal din il-figura, ovvjament meta kelli l-konferma isma', on the 3rd – on the 2nd, trid tagħmilha, skatta l-mekkanizmu. L-indikazzjoni li kont tajt jien lill-marketing, għidtilhom sibu entità li tkun kapaċi tagħmel dat-tip ta' proġett, jiġifieri inutli ġġibli xi ħadd, tridu tagħzlu xi ħadd, li, mhux ikun żgħir li imbagħad halfway through ser jgħidli jien mhux kapaċi nagħmel tinda, għax din, ix-show kien li trid tagħmel tinda fejn qatt ma saret, f'Bieb il-Belt, il-kunċett kien li n-nies li deħlin il-Belt qishom deħlin ġo Metro station, allura t-tinda enormi f'post fejn qatt ma nbriet, fil-fatt ħareġ anke mir-rapport tal-Awditur, sibna l-ewwel darba diżlivell li kellna nonfqu iktar flus ingibu l-livell ta' fejn saret din it-tinda mmena, u kienet walkthrough li inti ġo dit-tinda, il-pubbliku Malti jifhem u jara u jesperjenza b'mekkanizmu teknoloġiku, l-istazzjonijiet, fejn ser ikunu, etcetera etcetera etcetera jiġifieri, dak kien

¹⁰ Vide **Dokument I**, paġna 2.

¹¹ Vide **Dokument I**, paġna 2.

*erm il-qafas ta' dak li ġara, u on the 2nd of October prattikament, sakemm rajt il-Prim Ministru u l-Ministru, sa nofs siegħa qabel, konna għadna qegħdin tellieqa jiġifieri qed isir xogħol kontinwu bil-lejl ukoll biex intramat il-proġett kollu biex jinfetaħ uffiċjalment u jsir il-launch.*¹²

29. Mistoqsi dwar il-komunika dwar id-data tal-launch, is-Sur Bugeja qal:

*le, in-notifika, il-komunikazzjoni tal-OPM kienu kkordinati through l-Marketing Manager tal-Ministeru Roderick Zerafa, li kien jattendi l-meetings [...] imbagħad kien komunikat lili, isma', 2nd October, Saturday 2nd October jekk mhux sejjer żball, isir il-launch mill-Prim Ministru.*¹³

30. Mistoqsi jekk din il-komunika saritx ukoll bil-miktub, is-Sur Bugeja qal: *"ma nafx, ma nafx kinitx [...] ma nistax nikkonferma jekk kinitx bil-miktub."*¹⁴

31. Mistoqsi dwar l-għażla tal-kumpanija TEC Limited, is-Sur Bugeja qal:

*jiena amministrajt dak li kien mistenni minni bħala Chairman u CEO, jiena kont qed nipprepara għaliha u ovvjament min intgħażel, min ġie rakkomandat isma' mill-, minn, dan hu kapaċi, jagħmel kollox, jien mhux ser immeri n-nies li huma esperti f'dik l-area jiġifieri, within the Authority imma, within the Authority.*¹⁵

32. Fir-rigward ta' jekk il-kumpanija TEC Limited kinitx għamlet xogħol ieħor għall-Awtorità, jew ingħatatx tenders jew direct orders mill-istess Awtorità fil-perjodu meta kien Kap Eżekuttiv u Chairman, is-Sur Bugeja qal:

*m'għandix id-dettall imma la kienu jafuhom nimmagina li [...] kienu diġà kienet xi attivitajiet, imma kif għidt, jiena ma kontx niddilja dirett, kont noqgħod 'il bogħod dejjem.*¹⁶

33. Mistoqsi dwar l-ordni li kien ta lill-Marketing Department tal-Awtorità, is-Sur Bugeja qal:

¹² Vide **Dokument I**, paġna 3.

¹³ Vide **Dokument I**, paġna 3.

¹⁴ Vide **Dokument I**, paġna 3.

¹⁵ Vide **Dokument I**, paġna 3.

¹⁶ Vide **Dokument I**, paġna 3.

jien staqsejthom, li kienu involuti kontinwament, jiġifieri, mhux on the 3rd staqsejt jiena, kont għadd – għaddejin aħna ing – niddiskutu, dil-launch, jekk issir f'did-dimensjoni, jekk issir f'did-dimensjoni, u jekk issir f'did-dimensjoni għax ma kienx hemm direzzjoni ta' liema dimensjoni ser nagħmluha. Bdew iġibuli indikazzjonijiet, minn xi ħadd li kapaċi li any option li niddeċiedu kapaċi jagħmilha, jiġifieri guiding factor tiegħi kien xi ħadd li kapaċi jagħmel dak kollu li hemm bżonn biex isir dat-tip ta' launch.¹⁷

34. Meta gie mistoqsi għalfejn id-dipartiment responsabbli għall-akkwist fl-istess Awtorità ma kienx involut fil-proċess, is-Sur Bugeja qal:

għax il-procurement għandhom proċess formali rigidu ta' kif nagħmlu l-affarijiet normali jiġifieri aħna concurrently jiena kelli ħafna affarijiet għaddejin, għaddejin through the procurement department, din hi proċess normali [...] imma dan, minħabba l-kunfidenzjalità, li kkundizzjona din is-sitwazzjoni, jien ma stajt fuq il-procurement, ridt norbot dan-nies madwar mejda, taħt kunfidenzjalità għax jien kont marbut li dan ma jaħrablix minn idejja dan is-sugġett, u d-dettall tiegħu, u r-rapporti li kellna dettaljati għax immaġina joħorgulek u jimxu f'did-direzzjoni. Jiġifieri l-kunfidenzjalità kienet kundizzjoni partikolari għal dan il-proġett.¹⁸

35. Mistoqsi jekk irċevix rapport jew dokumentazzjoni in sostenn tal-għażla ta' TEC Limited għal dan il-proġett, is-Sur Bugeja qal:

le, le, kien isir through il-laqgħat, TEC għalkemm jien qatt ma ltqajt magħhom imma TEC huma rinomati li huma waħda mill-entitajiet li kapaċi torganizza, u qgħadt fuq il-parir li ngħatajt bħalma nagħmel is-soltu imma kienu jgħiduli isma', jiena rrid din, u jirrakkomandawli skont l-esperjenza tagħhom imma [...] iva kont naf TEC għalkemm ma nafhomx nerġa' ngħid dawn in-nies kien renomati li huma organizzati biex jagħmlu such big events u bqajt fuq dak il-parir jiena.¹⁹

36. Fir-rigward ta' jekk kellux xi kuntatt mal-Ministru Ian Borg dwar dan il-proġett u d-direct orders rilevanti, is-Sur Bugeja qal:

¹⁷ Vide **Dokument I**, paġna 4.

¹⁸ Vide **Dokument I**, paġna 4.

¹⁹ Vide **Dokument I**, paġna 4.

le le le assolutamente, il-Ministru l-kuntatt, kont inżommu infurmat x'qed nagħmel, għax kien l-obbligu tiegħi, imma il-kuntatt formali kien meta jien għamilt email u għidt isma', l-opinjoni tiegħi hija meta qed nara l-estent tal-kobor tagħha din, li fl-opinjoni tiegħi għandna nippruvaw nillimitawha bħala, bħala proġett, għal erba' mitt elf, lill-Ministru u kkopjajt lill-Permanent Secretary u kien hemm endorsement tas-suggeriment tiegħi.²⁰

37. Mistoqsi kif wasal għall-ammont ta' €400,000 għat-tnedija tal-proġett, is-Sur Bugeja qal:

jekk kien hemm xi ħaġa li jien kont konxju ħafna tagħha fl-Awtorità fis-siġġu tiegħi u n-natura tiegħi, hija l-estent tal-expenditure. Meta qed tikkontrolla flus li mhux tiegħi, jien bniedem konxju ħafna u meta bdejt nara l-estent għax inti the sky is the limit, ikollok suggerimenti isma' barra t-tinda, nagħmlu tinda oħra iktar l'hawn u din nagħmlu screen kbir fiha u kulhadd fl-entuzjażmu li kien hemm rakkomandat meta bdejt nara isma', seba' mitt elf, sitt mija u ħamsin, tista' tiġi, għidt isma' jekk mhux ser ngħid jien, jekk mhux ser nieħu l-inizjattiva li npoġġi figura li jien naħseb biha nista' naħdem, u ma tkunx fl-opinjoni tiegħi, eżagerata, u raġonevoli fil-kuntest ta' dan il-proġett għax meta wieħed kien jidhol fit-tender jiġifieri kien jimpresjona ruħu jiġifieri b'li għamilna u jien fuq judgement tiegħi issettajt, issa jekk kontx korrett jew le, imma l-judgement tiegħi fis-siġġu kien isma, ħa nimmira għal erba' mitt elf.²¹

38. Mistoqsi jekk id-deċiżjoni kinitx tiegħu is-Sur Bugeja qal: *"id-deċiżjoni kienet tiegħi assolutamente u fuq judgement personali tiegħi."*²²

39. Fis-16 ta' Mejju 2024, dan l-Uffiċċju ħarrek lill-Kurunell Mark Mallia, Kap Eżekuttiv tal-Awtorità għat-Trasport, biex jipprovdi l-file jew files tal-Awtorità dwar l-għoti tad-direct orders lil TEC Ltd. Dan il-file kellu jingab f'dan l-Uffiċċju minnu jew minn uffiċjal tal-Awtorità magħżul minnu. B'risposta għal din it-taħrika l-Kurunell Mallia nnomina lis-Sa. Mary Rose Pace, li dehret biex tippreżenta l-file u tixhed dwaru fis-17 ta' Ġunju 2024. Ix-xhieda tas-Sa. Pace hija meħmuża ma' dan ir-rapport u mmarkata bħala **Dokument J**.

²⁰ Vide **Dokument I**, paġna 6.

²¹ Vide **Dokument I**, paġna 6.

²² Vide **Dokument I**, paġna 6.

40. Mistoqsija biex tispjega x'inhi l-kariga tagħha fl-Awtorità għat-Trasport u kemm ilha f'dik il-kariga, is-Sa. Pace qalet li llum hija Chief Officer Finance and Administration. Qalet li ilha f'din il-kariga mill-2019, iżda t-titlu tagħha riċentement inbidel għal dak li hu llum. Qalet li qabel dan kellha t-titlu ta' Chief Officer Corporate Strategy.

41. Mistoqsija jekk fl-2021, meta nharġu d-direct orders in kwistjoni favur il-kumpanija TEC Limited, kinitx diġà fil-kariga preżenti, is-Sa. Pace qalet li ma kinitx involuta fin-negozjati jew fid-diskussjonijiet li saru taħt iċ-Chairman/Kap Eżekuttiv biex tiġi mtella' l-esibizzjoni tal-Malta Metro. Is-Sa. Pace qalet li kienet biss tiegħu kienet il-finanzi u direttorati oħrajn. Mistoqsija jekk kienx hemm kumitat ad hoc li kienet id-deċiżjonijiet dwar dawn id-direct orders, is-Sa. Pace qalet li kien iċ-Chairman/Kap Eżekuttiv li kien qegħid jiegħu kienet.

42. Qalet li l-uniku involviment li kellha fid-diskussjonijiet li kienu qegħid isiru mis-Sur Joseph Bugeja, dak iż-żmien Chairman u Kap Eżekuttiv tal-Awtorità, kien fir-rigward ta' pagamenti, biex talloka l-budget u tagħmel il-pagamenti hi.

43. Mistoqsija lil min kienet tirrapporta, is-Sa. Pace qalet li dak iż-żmien kienet tirrapporta li iċ-Chairman.

44. Fir-rigward tal-eżistenza ta' kumitat responsabbli għall-akkwist, is-Sa. Pace qalet li kien jeżisti tendering committee. Mistoqsija jekk kinitx membru ta' dan il-kumitat, is-Sa. Pace wiegħbet fl-affermattiv, u kkonfermat li kienet membru fl-2021 meta nharġu d-direct orders in kwistjoni.

45. Mistoqsija dwar min kienet kienet d-deċiżjoni li jinharġu direct orders, is-Sa. Pace qalet "mill-informazzjoni li għandi jiena hija li kienet is-Sur Joseph Bugeja – għax kollha kienet qegħid jitmexxa mill-uffiċċju tiegħu."²³

46. Fir-rigward tal-file, is-Sa. Pace qalet:

*Dan huwa l-file illi kienet hemm fl-uffiċċju tas-CEO jgħid li huwa minn ta' żmien is-Sur Bugeja, ovvjament jiena mort l-uffiċċju, kienet il-file mill-uffiċċju tas-CEO dalgħodu u bqajt għajja bih. Dan huwa l-korrispondenza kollha li kienet hemm rilatata li ffajljaw min-naħa tas-Sur Bugeja [...] mill-boardroom tas-CEO għibtu jiena llum.*²⁴

²³ Vide **Dokument J**, paġna 2.

²⁴ Vide **Dokument J**, paġna 2.

47. Mistoqsija min għandu aċċess għal dan l-uffiċju, is-Sa. Pace qalet *“illum huma n-nies li hemm hemmhekk, jiġifieri jiena, mort għand is-segretarja tas-CEO li, ta’ illum, tagħtni l-file u bqajt ġejja bih”*.²⁵

48. Is-Sa. Pace ipprezentat il-file lill-esponent fi tmiem is-seduta. Il-file mhuwiex file uffiċjali tat-tip li tradizzjonalment jinżammu minn dipartimenti u entitajiet oħra tal-gvern, fejn kull biċċa korrispondenza tingħata numru u titniżżel f’elenku li jinżamm fl-istess file, iżda ring binder file li fih ġabra ta’ korrispondenza, artikli mill-midja, preżentazzjonijiet u risposti għal mistoqsijiet parlamentari.

49. Mill-kontenut tal-imsemmi file jidher li l-Onor. Ian Borg infatti kien involut f’aktar dettall fit-tmexxija tal-Awtorità tat-Trasport milli kien indika hu stess fir-risposti preliminari tiegħu. Fis-26 ta’ Frar 2019, ta ordni direttament lil uffiċjal ta’ Transport Malta li kien jaqa’ taħt is-Sur Joseph Bugeja biex jiltaqa’ mat-tmexxija tal-Università ta’ Malta u l-Isptar Mater Dei biex jispjegalhom dwar il-proġett tal-Malta Metro, u l-Ministru qallu wkoll *“Important meetings are headed by Chairman”* (skambju ta’ messaġġi meħmuż ma’ dan ir-rapport u mmarkat bħala **Dokument K**). Il-Ministru ta din l-ordni minkejja li l-artikolu 11 tal-Att dwar l-Awtorità għat-Trasport f’Malta kien jippermettilu biss li jagħti direzzjonijiet fuq materji ta’ politika (policy) lill-bord ta’ tmexxija tal-Awtorità.

50. Madankollu, l-istess file ta’ Transport Malta ma fih ebda evidenza li l-Ministru Borg kien involut fl-għażla ta’ TEC Limited. Anzi, hemm skambju ta’ korrispondenza li seħħ mill-1 sat-3 ta’ Settembru 2021, fejn is-Sur Bugeja qal lill-Ministru *“Please note that following extensive work, we have arrived at the attached estimated costs in relation to the METRO launch. The estimates have been obtained through TEC since we cannot shop around for confidentiality purposes”*. Il-Ministru Borg qallu *“Noted Joe. Thank you”* (**Dokument L**). Permezz ta’ dan l-skambju, il-Ministru gie informat bl-għażla ta’ TEC Ltd iżda ma ntalbitx l-approvazzjoni tiegħu.

51. Aktar tard fl-istess skambju, is-Sur Bugeja ppropona li jiġi impost limitu ta’ €400,000 fuq in-nefqa, u l-Ministru Borg qal *“I endorse”*.

52. Fi skambju li seħħ aktar tard bejn is-Sur Bugeja u uffiċjali oħra ta’ Transport Malta, wieħed mill-uffiċjali staqsa lis-Sur Bugeja *“are we going to definitely work with TEC? Or can we get another quotation? If we are going to*

²⁵ Vide **Dokument J**, paġna 2.

work with TEC we need to sit down with them and negotiate a better price". Is-Sur Bugeja wieġeb "Agree to proceed with detailed negotiations with TEC and please aim at barest costs" (Dokument M).

53. Dawn l-iskambji huma konsistenti max-xhieda li l-istess Joseph Bugeja ta lil dan l-Uffiċċju, fejn tenna li kien hu, u mhux il-Ministru, li għażel lil TEC Limited minħabba raġunijiet kemm ta' kapaċità loġistika kif ukoll ta' kunfidenzjalità.

54. Fl-1 ta' Lulju 2024, is-Sa. Mary Rose Pace reġgħet dehret quddiem is-sottoskritt sabiex tigbor il-file ta' Transport Malta u sabiex twieġeb xi domandi oħra dwaru. Sommarju tax-xhieda tagħha huwa anness bħala d-**Dokument N**.

55. Fis-6 ta' Awwissu 2024, dan l-Uffiċċju kiteb lill-Ministru Ian Borg sabiex ifornih bil-provi miġbura u jagħtih l-opportunità li jagħmel sottomissjonijiet finali. L-Onor. Borg wieġeb permezz ta' ittra datata 6 ta' Settembru 2024 (**Dokument O**).

56. Għe ritenut mill-Onor. Ian Borg li d-direct orders saru minn entità li kienet taqa' tahtu bħala Ministru iżda mingħajr indħil jew involviment min-naħa tiegħu. In sostenn ta' dan, l-Onor. Borg irrefera għall-artikolu 33 tal-Att dwar l-Awtorità għat-Trasport f'Malta, li jgħid:

Mingħajr preġudizzju għal kull direttiva mogħtija mill-Ministru taht l-artikolu 11(2), l-Awtorità m'għandhiex tagħti jew tidhol f'xi kuntratt għall-provvista ta' oġġetti jew materjal jew għall-esekuzzjoni ta' xogħlijiet, jew għall-prestazzjoni ta' servizzi [...] hlief skont ir-regolamenti li jkunu fis-seħħ dwar il-ksib tal-oġġetti u s-servizzi kollha fis-settur pubbliku.

57. L-Onor. Borg qal li dan l-artikolu "jeskludi għal kollox lill-Ministru mill-proċess tal-procurement".

58. L-Onor. Borg issottometta wkoll li meta fit-3 ta' Settembru 2021 qal "I endorse" (ara d-Dokument L), kien qed jirreferi għat-trażzin tal-infiq u mhux għall-akkwist tas-servizzi ta' xi hadd partikolari. Qal li m'hemm l-ebda ħjiel li huwa ta xi direttiva lil Transport Malta dwar lil min għandha tikkuntratta. Qal ukoll li l-fatt li l-Awtorità tat-Trasport eċċediet il-limitu miftiehem ta' €400,000 fin-nefqa tagħha ma jistax jiġi attribwit lilu bħala ministru meta hu ma kienx jaf b'dan.

Konsiderazzjonijiet

59. Is-Sur Joseph Bugeja, Chairman u Kap Eżekuttiv tal-Awtorità tat-Trasport fiż-żmien relevanti għal dan il-każ, xehed li l-kumpanija TEC Ltd intgħażlet minnu fuq il-parir ta' uffiċjali tal-Awtorità stess, mingħajr ebda involviment min-naħa tal-Ministru Ian Borg. Il-provi dokumentarji miġbura minn dan l-Uffiċċju huma konsistenti ma' dan.

60. Għaldaqstant, kwantu għall-ewwel aspekt tal-każ taħt investigazzjoni kif elenkati fid-Dokument E, jiġifieri jekk l-imsemmijin direct orders ingħatawx fuq l-istruzzjonijiet jew bl-approvazzjoni tal-istess Onor. Ian Borg, dan ma jirriżultax.

61. Kwantu għat-tieni aspekt tal-każ, jiġifieri jekk ingħatatx informazzjoni korretta u kompleta mill-Onor. Ian Borg b'risposta għall-mistoqsijiet parlamentari li sarulu in konnessjoni mal-każ odjern, bħala stat ta' fatt kemm l-esponent kif ukoll il-Kummissarju preċedenti diġà taw diversi deċiżjonijiet fis-sens li bħala regola ġenerali dan l-Uffiċċju m'għandux jinvestiga materja li hija intrinsikament marbuta mal-poteri tal-Ispeaker tal-Kamra tad-Deputati.²⁶ Għaldaqstant mhux se tittiehed iktar konjizzjoni ta' dan l-aspett.

62. Kwantu għat-tielet aspekt tal-każ, jiġifieri jekk l-Onor. Ian Borg kellux konflitt ta' interess fl-għoti tad-direct orders, dan lanqas ma jirriżulta għaladarba m'hemm ebda indikazzjoni li hu kien involut fl-għoti tad-direct orders.

63. Jekk kellhomx jiġu akkwistati s-servizzi ta' TEC Ltd permezz ta' direct orders, minflok ma tinhareġ sejha kompettiva għat-tenders miftuħa għal kull kumpanija li setgħet tipprovdi l-facilitajiet meħtieġa, hija kwistjoni oħra. Mhux fil-kompetenza ta' dan l-Uffiċċju li jiddetermina jekk kienx ġenwinament meħtieġ li jinħarġu direct orders, iżda anki jekk id-direct orders kienu ġenwinament meħtieġa, kellha tintalab l-approvazzjoni tal-Ministeru għall-Finanzi jew tad-Dipartiment tal-Kuntratti qabel jinħarġu, skont kif jeżiġu r-regolamenti dwar l-akkwist. L-Awditur Ġenerali jgħid li l-Awtorità tat-Trasport ma talbitx tali approvazzjoni.²⁷ Dan jirrappreżenta ksur tar-regolamenti dwar l-akkwist kif ukoll tal-artikolu 33 tal-Att dwar l-Awtorità għat-Trasport f'Malta –

²⁶ Ara r-rapport annwali ta' dan l-Uffiċċju għas-sena 2021, taqsima 3.4.2; ir-rapport għas-sena 2022, taqsima 3.3.1; u r-rapport għas-sena 2023, taqsima 3.2. Dawn id-dokumenti huma aċċessibbli minn <https://standardscommissioner.mt/annual-reports/?lang=mt>.

²⁷ Ara n-nota 6 fuq.

jigifieri l-Awtorità kisret il-liġi tagħha stess. Fil-fehma tas-sottoskritt, ksur bħal dan m'għandux iseħħ mingħajr konsegwenzi.

Konkluzjoni

64. Għal dawn il-motivi l-esponent ma jsib ebda involviment tal-Onor. Ian Borg fir-rigward tal-għoti ta' direct orders lil TEC Ltd in konnessjoni mal-Malta Metro u jagħlaq il-każ.

65. L-esponent jirrakkomanda li r-regolamenti dwar l-akkwist jiġu emendati sabiex jiġu introdotti pieni għal dawk l-individwi li jinsabu responsabbli għall-ksur tar-regolamenti. Għandu jkun possibbli li dawn il-pieni jiġu applikati anki jekk l-entità involuta fil-ksur ma tiħux passi.

66. Kopji ta' dan ir-rapport se jintbagħtu lill-Ilmentatur, lill-Onor. Ian Borg, u lill-Kumitat Parlamentari għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika għall-informazzjoni tiegħu. Kopja se tintbagħat anki lill-Ministru għall-Finanzi in vista tar-rakkomandazzjoni fuq. Se titqiegħed ukoll kopja fuq il-website ta' dan l-Uffiċċju.

Prim Imħallef Emeritu Joseph Azzopardi

Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika

Dokumenti Annessi

Dokument A	Email datata 16 ta' Mejju 2022 mingħand il-Prof. Arnold Cassola.
Dokument B	Email oħra datata 16 ta' Mejju 2022 mingħand il-Prof. Arnold Cassola.
Dokument Ċ	Email datata 24 ta' Mejju 2022 mingħand il-Prof. Arnold Cassola.
Dokument D	Email datata 2 ta' Lulju 2022 mingħand il-Prof. Arnold Cassola.
Dokument E	Ittra datata 30 ta' Awwissu 2022 mibgħuta lill-Ministru Ian Borg.
Dokument F	Email datata 30 ta' Settembru 2022 mingħand l-Onor. Ian Borg.
Dokument G	Email datata 12 ta' Diċembru 2022 mingħand l-Onor. Ian Borg.
Dokument H	Email datata 6 ta' Lulju 2023 mingħand is-Sa. Mary Rose Pace, Chief Officer Strategy and Corporate Services, Transport Malta.
Dokument I	Sommarju tax-xhieda mogħtija mis-Sur Joseph Bugeja fl-1 ta' Diċembru 2023.
Dokument J	Sommarju tax-xhieda mogħtija mis-Sa. Mary Rose Pace fis-17 ta' Ġunju 2024.
Dokument K	Skambju ta' emails datati 26 ta' Frar 2019 bejn numru ta' uffiċjali ta' Transport Malta u l-Onor. Ian Borg.
Dokument L	Skambju ta' emails datati 1 sa 3 ta' Settembru 2021 bejn is-Sur Joseph Bugeja u l-Onor. Ian Borg.
Dokument M	Skambju ta' emails datati 3 ta' Settembru 2021 bejn is-Sur Joseph Bugeja u uffiċjali ta' Transport Malta.
Dokument N	Sommarju tax-xhieda mogħtija mis-Sa. Mary Rose Pace fl-1 ta' Lulju 2024.
Dokument O	Ittra datata 6 ta' Settembru 2024 mingħand l-Onor. Ian Borg.

Email mingħand il-Prof Arnold Cassola datata 16 ta' Mejju 2022

Ghaziz Kummissarju Hyzler,

Naf li probabbli bhalissa, li qed tipprepara biex tidhol fil-kariga prestiguza u misthoqqa fil-Lussemburgu, ma tantx ikollok hsieb.

Imma f'dan il-pajjiz taghna, mmexxi minn politici mahmugin u giddibin, kuljum b'xi haga.

Qed nirreferik għall-artiklu hawn taht ta' theshiftnews.

Qieghed għalhekk nitolbok tinvestiga:

1. Kif il-Ministru Ian Borg ta nofs miljun euros direct orders lid-ditta TEC....f'jum wiehed.
2. Jekk il-minimu ta' sitt tined, siggijiet, armar ecc. li l-Ministru Borg ha mingħand TEC għall-kampanja elettorali personali tieghu kinux speci ta' commission.
3. Jekk ma kinux, dan ifisser li l-Ministru hallas għalihom minn butu. Imma dan ifisser li kiser il-ligi ghax iqumu aktar mill-40,000 ewro permessi mil-ligi.
4. Nitolbok tivverifika d-dikjarazzjoni tal-Ministru dwar spejjez u jekk kienx veritier fid-dikjarazzjoni tieghu.

Nirringrazzjak u nselli ghalik,

Arnold Cassola

<https://theshiftnews.com/2022/05/14/company-awarded-e0-5-million-in-direct-orders-in-1-day-provided-tents-for-ministers-campaign/>

Email oħra mingħand il-Prof Arnold Cassola datata 16 ta' Meju 2022

Għażiż Kummissarju Hyzer,

B'zieda mat-talba ta' dalgħodu, qed nibgħatlek dokumenti uffiċjali li juru b'mod ċar li:

1. Il-Ministru Ian Borg qarraq bil-Parlament Malti meta **ma semmiex id-direct orders li inghataw lil The Events Company Limited. (TEC Ltd).**
2. Il-Ministru Ian Borg qarraq bil-Parlament Malti meta ta **figura ferm inqas minn dik tad - direct orders li ngħataw lil The Events Company Limited. (TEC Ltd).**
3. Il-Ministru Ian Borg qarraq bil-Parlament Malti meta **għal mistoqsija dwar l-istudji, rapporti u konsulenzji li saru dwar il-Metro, huwa ma includiex id-direct orders li ngħataw lil The Events Company Limited (TEC Ltd), ghax din tal-aħħar tipprovdi apparat għal events u mhux studji, rapporti u konsulenzji.**

Nirringrazzjak u nselli għalik,
Arnold Cassola

[Back to view](#) [By Category](#) [By Heading](#) [By MP](#) [By Ministry](#) [By Sitting](#) [Search](#)

Legiżlatura	XIII	Kategorija	ORAL
Mistoqsija Numru:	22917	Data:	02/11/2021
Seduta:	518 - 10/11/2021 04:00 PM	Seduta Interim:	-
Titlu:	Proposta tal-Metro – kampanja ta' promozzjoni		

L-Onorevoli TONI BEZZINA staqsa lill-Onorevoli IAN BORG (Ministru ghat-Trasport, I-Infrastruttura u I-Proġetti Kapitali):
Jista' l-Ministru jgħid x'kien il-budget totali tal-kampanja tal-promozzjoni tal-proposta tal-metro? Jista' jagħti rendikont ukoll ta':
(a) kif intefqu dawn il-flus;

- (b) fuqjex intefqu dawn il-flus;
(c) min kienu l-kumpanji li taw is-servizzi tagħhom għal din il-kampanja;
(d) jekk dawn is-servizzi ġewx ikkumisjonati b'tender jew b'direct order?

Tweġiba:
Ninforma lill-Onor. Interpellant li ninsab infurmat illi fejn tidhol promozzjoni diġitali u stampar relatat mal-proposta tal-Metro intefqu €67,954.12.

Dan sar minn iCreate, MaltaPost, Poultons, Pure u Maze Digital.

Dokumenti annessi mal-mistoqsija:
Dokumenti mqieghda fuq il-Mejda tal-Kamra:
Dokumenti annessi mar-risposta:

[FAQ](#) | [About us](#) | [Disclaimer](#) | [Contact Us*](#) | [Privacy Policy](#) | [Copyright](#) | [House of Representatives*](#) | [GOV.MT*](#) | [Help](#) | [Sitemap](#)

* These links take you to an external site

L-aħħar bidla: 10/11/2021 04:32:09 PM - PQ ID 51D5C8A72FBD8598C1258781005127DE

Tweġiba tal-Ministru Ian Borg għal mistoqsija tal-budget totali tal-kampanja tal-proposta tal-metro.

Il-Ministru Borg ma jsemmix id-direct orders li inghataw lil The Events Company Limited. (TEC Ltd)

[Back to view](#) [By Category](#) [By Heading](#) [By MP](#) [By Ministry](#) [By Sitting](#) [Search](#)

Legiżlatura	XIII	Kategorija	ORAL
Mistoqsija Numru:	22802	Data:	01/11/2021
Seduta:	514 - 08/11/2021 09:00 AM	Seduta Interim:	-
Titlu:	Launch tal-proposta tal-Metro - nefqa		

L-Onorevoli TONI BEZZINA staqsa lill-Onorevoli IAN BORG (Ministru ghat-Trasport, I-Infrastruttura u I-Proġetti Kapitali):
Jista' l-Ministru jgħid kemm ġie jiswa flus il-launch tal-proposta tal-Metro li sar fit-2 ta' Ottubru 2021?

Tweġiba:
Ninforma lill-Onorevoli Interpellant li l-launch li sar fit-2 ta' Ottubru 2021, dwar il-proposta tal-Metro, ġie jiswa €76,981.76.

Dokumenti annessi mal-mistoqsija:
Dokumenti mqieghda fuq il-Mejda tal-Kamra:
Dokumenti annessi mar-risposta:

[FAQ](#) | [About us](#) | [Disclaimer](#) | [Contact Us*](#) | [Privacy Policy](#) | [Copyright](#) | [House of Representatives*](#) | [GOV.MT*](#) | [Help](#) | [Sitemap](#)

* These links take you to an external site

L-aħħar bidla: 8/11/2021 09:57:22 AM - PQ ID 0B3324ED55515318C1258780004ECEAA

Tweġiba tal-Ministru Ian Borg għal mistoqsija tal-kemm ġie jiswa flus il-launch tal-proposta tal-Metro li sar fit-2 ta' Ottubru 2021.

Il-Ministru Borg jaghti figura ferm inqas minn dik tad -direct orders li inghataw lil The Events Company Limited. (TEC Ltd)

House of Representatives - Parliamentary Questions Website

PARLAMENT TA' MALTA

[Back to view](#) [By Category](#) [By Heading](#) [By MP](#) [By Ministry](#) [By Sitting](#) [Search](#)

Legiżlatura XIII
Mistoqsija Numru: 22604
Seduta: 505 - 27/10/2021 09:00 AM
Titlu: Nefqa fuq il-fuljett tal-Metro

Kategorija ORAL
Data: 22/10/2021
Seduta Interim: -

L-Onorevoli KAROL AQUILINA staqsa lill-Onorevoli **IAN BORG** (Ministru ghat-Trasport, I-Infrastruttura u I-Proġetti Kapitali):
Jista' l-Ministru jaghti rendikont tan-nefqa li saret b'rabta mal-fuljett dwar il-Metro mahruġ mill-Ministeru ghat-Trasport, Infrastruttura u Proġetti Kapitali u l-Awtorità ghat-Trasport f'Malta u li gie mqassam fid-djar f'Malta u Ghawdex? Jista' l-Ministru jghid f'liema lokalitajiet gie mqassam bieb bieb l-imsemmi fuljett?

Tweġiba:
Ninforma lill-Onor. Interpellant li ninsab infurmat mill-Awtorità tat-Trasport lin-nefqa ghal l-istampar tal-fuljett hija €30,900 filwaqt li n-nefqa ghad-distribuzzjoni f'residenzi okkupati ġewwa Malta li saret mill-Malta Post hija dik €4,927.00.

Dokumenti annessi mal-mistoqsija:
Dokumenti mqieghda fuq il-Mejda tal-Kamra:
Dokumenti annessi mar-risposta:

[FAQ](#) | [About us](#) | [Disclaimer](#) | [Contact Us*](#) | [Privacy Policy](#) | [Copyright](#) | [House of Representatives*](#) | [GOV.MT*](#) | [Help](#) | [Sitemap](#)

* These links take you to an external site

L-aħħar bidja: 27/10/2021 09:55:59 AM - PQ ID 739A06A40E61B337C1258776002B4B08

Tweġiba tal-Ministru Ian Borg għal mistoqsija dwar il-fuljett tal-Metro.

House of Representatives - Parliamentary Questions Website

PARLAMENT TA' MALTA

[Back to view](#) [By Category](#) [By Heading](#) [By MP](#) [By Ministry](#) [By Sitting](#) [Search](#)

Legiżlatura XIII
Mistoqsija Numru: 22400
Seduta: 494 - 11/10/2021 06:00 PM
Titlu: Proposta tal-Metro – studji, rapporti u proposti - nefqa

Kategorija ORAL
Data: 05/10/2021
Seduta Interim: -

L-Onorevoli TONI BEZZINA staqsa lill-Onorevoli **IAN BORG** (Ministru ghat-Trasport, I-Infrastruttura u I-Proġetti Kapitali):
Jista' l-Ministru jghid kenem ġew jisswew l-istudji, rapporti u proposti kollha li saru mill-kumpanija internazzjonali ta' konsulenza li d-dettalji dwarha qed jinghataw separatament fir-rigward tal-proposta tal-Metro?

Tweġiba:
Ninforma lill-Onor. Interpellant li l-ispiza minfuqha fuq dawn l-istudji sa issa tammonta ghal € 1,807,907.41

Dokumenti annessi mal-mistoqsija:
Dokumenti mqieghda fuq il-Mejda tal-Kamra:
Dokumenti annessi mar-risposta:

[FAQ](#) | [About us](#) | [Disclaimer](#) | [Contact Us*](#) | [Privacy Policy](#) | [Copyright](#) | [House of Representatives*](#) | [GOV.MT*](#) | [Help](#) | [Sitemap](#)

* These links take you to an external site

L-aħħar bidja: 11/10/2021 06:32:45 PM - PQ ID 235B1F3D7D87B708C1258765001EB29A

Tweġiba tal-Ministru Ian Borg għal mistoqsija dwar l-istudji, rapporti u konsulenzi li saru dwar il-Metro.

Dawn ma jinkludux id-direct orders li inghataw lil The Events Company Limited (TEC Ltd) ghax din tal-aħħar tipprovdi apparat għal events u mhux studji, rapporti u konsulenzi.

Gazzetta tal-Gvern tad-29 t'April 2022 li turi d-direct orders li ngħataw lil The Events Company Limited (TEC Ltd)

Nru./No. 20,848
Prezz/Price
€9.18

Gazzetta tal-Gvern ta' Malta

The Malta Government Gazette

Il-Gimgha, 29 ta' April, 2022
Friday, 29th April, 2022

Pubblikata b'Awtorità
Published by Authority

Id-29 ta' April, 2022

7679

Numru ta' Referenza tad-Direct Contract	Titlu tad-Direct Contract/Suġġett tad-Direct Contract	Data tal-Ghotja	Isem tal-Kuntrattur	Valur tal-Kuntratt eskluzi l-VAT
<i>Direct Contract Reference Number</i>	<i>Direct Contract Title/ Subject of Direct Contract</i>	<i>Award Date</i>	<i>Contractor's Name</i>	<i>Contract Value Excl. VAT</i>
52090	Malta Metro	04/10/2021	The Events Company	€7,500.00
52463	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€10,010.77
52464	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€20,027.11
52465	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€20,286.72
52466	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€7,510.17
52467	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€30,226.98
52468	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€17,393.92
52469	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€27,342.57
52470	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€9,067.83

52471	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€45,675.72
52472	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€9,197.67
52473	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€20,133.74
52474	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€30,731.41
52475	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€28,849.24
52476	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€7,417.45
52477	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€21,788.75
52478	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€12,198.92
52479	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€5,238.57
52480	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€45,000.00
52481	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€35,826.24
52462	Malta Metro	08/11/2021	The Events Company	€23,068.26

Email mingħand il-Prof Cassola datata 24 ta' Mejju 2022

Ghaziz Kummissarju Hyzler,

Hawn mehmuz l-artiklu tat-Times, li fih johrog li Ian Borg iddikjara 15,000 ewro spejjez għat-tined tat-TEC, jigifieri medja ta' mhux aktar minn 2500 ewro għal kull tinda.

Normalment, il-prezz ta' dawn it-tined, mill- anqas 6000.

Mela jidher li hawn kellna discount ta' kwazi 60%.

Grazzi tal-attenzjoni u nselli għalik

Arnold Cassola

<https://timesofmalta.com/articles/view/pl-candidates-spent-three-times-more-than-pns-on-election-campaign.956968>

Email mingħand il-Prof Cassola datata 2 ta' Lulju 2022

Ghaziz Kummissarju Hyzler,

Da l-artiklu tal-lum, jista' jkun ta' ghajnuna f'din l-investigazzjoni:

<https://theshiftnews.com/2022/07/02/metro-promo-ian-borg-split-e420000-bill-from-tec-into-20-direct-orders-to-avoid-issuing-tender/>

Tislijiet,
.arnold cassola

30 ta' Awwissu 2022

L-Onor. Dr Ian Borg MP
Ministru għall-Affarijiet Barranin u
Ewropej u l-Kummerċ

Bl-email fuq ian.borg@gov.mt

Ministru,

**Każ K/044: allegazzjoni dwar kunflitt ta' interess
fl-għoti ta' direct orders lill-kumpanija TEC Ltd**

Fis-16 ta' Mejju 2022 jiena irċevejt ilment dwar l-għoti ta' kuntratti b'ordni diretta lill-kumpanija The Events Company, magħrufa wkoll bħala TEC Ltd. Ma' din l-ittra qed ngħaddilek kopja tal-ilment, kif ukoll ta' korrispondenza oħra mibgħuta lili mill-ilmentatur fis-16 ta' Mejju, l-24 ta' Mejju u t-2 ta' Lulju 2022.

F'din il-korrispondenza, u fir-rapporti tal-midja li jissemmew fiha, qed jiġi allegat fost affarijiet oħra li:

- (a) meta inti kont ministru responsabbli għat-trasport, tajt sensiela ta' kuntratti b'ordni diretta lil TEC Ltd li jammontaw għal aktar minn €420,000 permezz tal-entità Transport Malta, li kienet taqa' taħt ir-responsabbiltà tiegħek;
- (b) għalkemm dawn id-direct orders kienu relatati mat-tnedija tal-Malta Metro, inti ma semmejt xejn dwarhom fir-risposti li tajt għal mistoqsijiet parlamentari li sarulek dwar l-infiq fuq dan l-avveniment; u
- (c) inti użajt is-servizzi tal-istess kumpanija fil-kampanja elettorali personali tiegħek, u f'dan il-każ il-kumpanija tatek rati preferenzjali.

A bażi tal-ilment, il-korrispondenza sussegwenti, u r-rapporti relatati fil-midja, jidhirli li għandi ninvestiga jekk:

- (1) id-direct orders ingħatawx fuq l-istruzzjonijiet jew bl-approvazzjoni tiegħek;
- (2) inti tajtx informazzjoni korretta u kompleta b'risposta għall-mistoqsijiet parlamentari li sarulek in-konnessjoni ma' dan il-każ; u
- (3) kellekx konflitt ta' interess fl-għoti tad-direct orders, peress li din il-kumpanija kienet qed toffri s-servizzi tagħha f'attivitajiet politiċi.

Id-dispożizzjonijiet fil-Kodiċi ta' Etika għall-Ministri u s-Segretarji Parlamentari li jiena nqis rilevanti għal dan il-każ huma s-segwenti:

4.3 [...] *il-Ministri għandhom jagħtu informazzjoni korretta lill-Parlament u għandhom jikkoreġu mal-ewwel opportunità possibbli xi żbalji jew ineżattezzi li jkunu saru b'nuqqas ta' ħsieb.*

4.7 *Il-Ministri għandhom jassiguraw illi ma jkun hemm l-ebda konflitt ta' interess bejn id-doveri pubbliċi tagħhom u l-interessi personali.*

4.8 *Il-Ministri m'għandhom jaċċettaw ebda rigali jew benefiċċji, salv kif provdut f'dan il-Kodiċi, li jistgħu jew jistgħu raġonevolment joħolqu impressjoni li qed jikkompromettu l-għudizzju tagħhom jew li jpoġġuhom taħt xi obligazzjoni mhux xierqa.*

5.7 *Onestà – il-Ministri għandhom jevitaw li jidhlu f'konflitti ta' interess bejn l-interess pubbliku u dak privat tagħhom u għandhom jagħtu informazzjoni sħiħa u korretta lill-Parlament, lill-Kabinett u lill-pubbliku ingenerali.*

5.8 *Gustizzja u rispett – fl-imġiba tagħhom u deċiżjonijiet li jieħdu, il-Ministri għandhom juru rispett lejn l-istituzzjonijiet u għandhom jirrispettaw il-liġijiet tal-pajjiż. [...]*

8.1 *Il-Ministri għandhom jassiguraw li ma jkun hemm l-ebda konflitt bejn id-doveri pubbliċi u l-interessi privati tagħhom, finanzjarji jew ta' xorta oħra, u hija r-responsabbiltà personali ta' kull Ministru individwalment li jiddeċiedi jekk u x'għandu jsir biex ma jkunx hemm dan it-tip ta' konflitt ta' interess. B'dan illi f'każ li tkun meħtieġa direzzjoni mill-Prim Ministru dwar l-eżistenza ta' konflitt ta' interess, dik id-deċiżjoni tkun finali. Il-prinċipju ġenerali huwa illi jew Ministru jiddisponi minn dan l-interess jew jieħu miżuri alternattivi biex jipprevjenih.*

8.4 *Ebda Ministru m'għandu jaċċetta rigali, donazzjonijiet, ospitalità jew servizzi mingħand xi ħadd, li jistgħu jpoġġu taħt obligazzjoni lejn dik il-persuna jew persuni u dan għandu wkoll japplika għall-membri tal-familja immedjata tal-Ministru. F'każ ta' dubju għandu jiġi kkonsultat il-Prim Ministru.*

9.3 *Il-Ministri għandhom jagħmlu ħilithom sabiex jagħtu l-iktar informazzjoni preċiża u korretta possibbli u kull korrezzjoni illi tista' tkun meħtieġa għandha ssir mal-ewwel opportunità.*

Fl-investigazzjoni tiegħi miniex bi ħsiebni nidhol fil-kwistjoni dwar jekk il-kuntratti li ngħataw lil TEC Ltd kinux konformi mal-governanza tajba u mar-regolamenti dwar l-akkwist, jew jekk jirrappreżentawx valur għall-flus minfuqa,

anki minhabba l-fatt li sar rapport dwar din il-materja lill-Uffiċċju Nazzjonali tal-Verifika. Lanqas ma jien bi ħsiebni ninvestiga jekk inti għamiltx dikjarazzjoni korretta lill-Kummissjoni Elettorali dwar l-ispejjeż tal-kampanja elettorali personali tiegħek. Madankollu nirrizerva d-dritt li nidhol f'dawn il-kwistjonijiet jekk f'xi stadju aktar 'il quddiem jidhirli li għandi nagħmel dan. F'dak il-każ niktiblek biex ninformak li qed nestendi l-investigazzjoni tiegħi.

Inti mitlub tippreżenta r-reazzjonijiet u l-veduti tiegħek dwar l-aspetti (1) sa (3) li huma elenkati fl-ewwel paġna ta' din l-ittra. Inti mitlub ukoll tgħid:

- (a) x'kien il-kontribut ta' TEC Ltd fl-attivitajiet politiċi tiegħek, sew qabel u sew wara li gie xolt il-Parlament fi Frar tal-2022;
- (b) meta użajt is-servizzi ta' din il-kumpanija għall-ewwel darba f'attività politika;
- (c) kemm tħallset il-kumpanija tas-servizzi tagħha għal dan il-għan; u
- (d) jekk tatekx rati preferenzjali.

Napprezza risposta sa mhux aktar tard mill-**Gimgha 16 ta' Settembru 2022**.

Insellimlek,

Dr George Marius Hyzler
Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika

From: [Borg Ian at MFET](#)
To: [Charles Polidano - Office of the Commissioner for Standards in Public Life](#)
Cc: [Farrugia Anglu at Parlament-MT](#)
Subject: RE: Każ K/044: allegazzjoni dwar kunflitt ta' interess fl-ghoti ta' direct orders lill-kumpanija TEC Ltd
Date: 30 September 2022 14:37:40
Attachments: [image004.png](#)

Kummissarju,

Grazzi tal-mistoqsijiet tiegħek.

Qed nikteb sabiex inwieġeb it-tliet mistoqsijiet tiegħek:

- (1) id-direct orders ingħatawx fuq l-istruzzjonijiet jew bl-approvazzjoni tiegħek;
- (2) inti tajt informazzjoni korretta u kompleta b'risposta għall-mistoqsijiet parlamentari li sarulek inkonnessjoni ma' dan il-każ; u
- (3) kellekx konflitt ta' interess fl-ghoti tad-direct orders, peress li din il-kumpanija kienet qed toffri s-servizzi tagħha f'attivitajiet politiċi.

Fir-rigward tal-ewwel mistoqsija, ir-risposta hija inekwivoka - LE. Il-Ministeru jew jien innifsi bħala Ministru assolutament ma kellna ebda rwol fix-xiri tas-servizz inkwistjoni. Transport Malta bħala Awtorità awtonoma, bil-poteri u r-rappreżentanza legali tagħha jirrispekkjaw li-Chairman u l-Bord tad-Diretturi, kif ukoll il-Kap Eżekuttiv li huwa responsabbli mit-tmexxija amministrattiva, raw huma liema mod kien l-aħjar jixtru dan is-servizz, u raw esklussivament huma min jagħti dan l-istess servizz.

Irrid inżid kif il-kumpanija Internazzjonali ARUP, li kienet imqabnda fil-legiżlatura ta' qabel kont maħtur Ministru tat-Transport, kienet ipprezentatilha proposta fuq kif il-Gvern u Transport Malta għandha tvara l-proġett tal-Metro Malta. Il-proposta tagħhom li hija dokumentata kienet tlaħhaq il-miljun ewro. Jien kont esprimejt ma-Chairman u il-Kap Eżekuttiv li din kienet spiża eċċessiva u għaldaqstant eventwalment Transport Malta kienet proponiet lill-Ministeru kif in-nefqa komprehensiva ma kelliex taqbeż l-400 elf ewro. Il-Ministeru qbilna li dan kien ammont xieraq. Min u kif jieħu u jagħti dan is-servizz, intenni li kienet esklussivament deċiżjoni ta' Transport Malta.

Fir-rigward tat-tieni mistoqsija tiegħek, intenni li iva tajt l-informazzjoni korretta. Ngħid dan għaliex waqt li l-Onorevoli Bezzina talab in-nefqa speċifika tal-attività li saret fit-2 ta' Ottubru 2021, in-nefqa li qed jilmenta fuqha mill-ilmentatur tkopri nefqa ta' perjodu ħafna itwal - ġimgħat jekk mhux xhur.

Għaldaqstant meta l-Awtorità provdjet l-informazzjoni lis-sezzjoni rispettiva tal-Mistoqsijiet Parlamentari fi hdan il-Ministeru, dawn għamlu kalkolu dwar x'intefaq mis-somma globali għal dik is-serata tat-2 ta' Ottubru.

Minhabba din it-tieni mistoqsija tiegħek, waqt li weġibtek għaliex hekk għandu jkun, qed ninkludi lill-President tal-Kamra. Qed nagħmel dan għaliex dejjem innutajt kif is-Sedja tagħti deċiżjonijiet kemm-il darba l-Gvern ikun żgħwida jew le l-Kamra permezz ta' risposti parlamentari.

Nasal għat-tielet mistoqsija tiegħek. Hawn ukoll, jiena ma kelli ebda kunflitt ta' interess għaliex: a) qatt ma kont jien li ddeċidejt li dawn jieħdu xogħol minn Transport Malta (skont l-ewwel risposta tiegħi hawn fuq) u b) it-tim tiegħi ħallas f'ismi għal kull servizz li huma taw matul il-kampanja elettoral li ħafna xhur wara. Din il-kumpanija tat servizzi lill-partiti politiċi u kandidati oħrajn, u wieħed faċilment jista' jinnota kif rati mħallsa minni huma simili għal dawk ta' oħrajn.

Mill-ġdid jiena ntenni d-disponibilità tiegħi kemm-il darba tixtieq iżjed informazzjoni.

Inselli għalik,

Ian Borg
Minister

t: +356 22040000 e: ian.borg@gov.mt
www.foreignandeu.gov.mt | www.publicservice.gov.mt | fb.com/servizzpubbliku

MINISTRY FOR FOREIGN AND
EUROPEAN AFFAIRS AND TRADE

From: [Borg Ian at MFET](#)
To: [Charles Polidano - Office of the Commissioner for Standards in Public Life](#); [Farrugia Anglu at Parlament-MT](#)
Subject: Re: Każ K/044: allegazzjoni dwar kunflitt ta' interess fl-ghoti ta' direct orders lill-kumpanija TEC Ltd
Date: 12 December 2022 16:16:01
Attachments: [image004.png](#)
[image004.png](#)
[image004.png](#)
[image004.png](#)

Speaker, Kummissarju, Direttur Generali,

Nagħmel referenza għar-Rapport Annwali dwar il-Kontijiet Pubbliċi għas-sena 2021 prezentat lill-Onorevoli Speaker tal-Kamra tar-Rappreżentanti.

L-Awditur Generali issa kkonferma dak li ktiibt hawn taht jien, u allura li jien involvejt ruhi biss sabiex jitnaqqas il-budget allokat minn Transport Malta għal din l-attività. Dan jinsab miktub f'pagna 144 tal-istess rapport.

Inselli għalikom u nirringrazzjakom.

Ian

Sent from my iPhone

From: Borg Ian at MFET <ian.borg@gov.mt>
Date: 30 September 2022 at 14:37:00 GMT+2
To: Charles Polidano - Office of the Commissioner for Standards in Public Life <charles.polidano@standardscommissioner.mt>
Cc: Farrugia Anglu at Parlament-MT <anglu.farrugia@parlament.mt>
Subject: RE: Każ K/044: allegazzjoni dwar kunflitt ta' interess fl-ghoti ta' direct orders lill-kumpanija TEC Ltd

Kummissarju,

Grazzi tal-mistoqsijiet tiegħek.

Qed nikteb sabiex inwieġeb it-tliet mistoqsijiet tiegħek:

- (1) id-direct orders ingħatawx fuq l-istruzzjonijiet jew bl-approvazzjoni tiegħek;
- (2) inti tajtx informazzjoni korretta u kompleta b'risposta għall-mistoqsijiet parlamentari li sarulek inkonnessjoni ma' dan il-każ; u
- (3) kellekx konflitt ta' interess fl-ghoti tad-direct orders, peress li din il-kumpanija kienet qed toffri s-servizzi tagħha f'attivitajiet politiċi.

Fir-rigward tal-ewwel mistoqsija, ir-risposta hija inekwivoka - LE. Il-Ministeru jew jien innifsi bħala Ministru assolutament ma kellna ebda rwol fix-xiri tas-servizz inkwistjoni. Transport Malta bħala Awtorità awtonoma, bil-poteri u r-rappreżentanza legali tagħha jirrispekkjaw liċ-Chairman u l-Bord tad-Diretturi, kif ukoll il-Kap Eżekuttiv li huwa responsabbli mit-tmexxija amministrattiva, raw huma liema mod kien l-aħjar jixtru dan is-servizz, u raw esklussivament huma min jagħti dan l-istess servizz.

Irrid inżid kif il-kumpanija Internazzjonali ARUP, li kienet imqabbda fil-legiżlatura ta' qabel kont maħtur Ministru tat-Transport, kienet ippreżentatilna proposta fuq kif il-Gvern u Transport Malta għandha tvara l-proġett tal-Metro Malta. Il-proposta tagħhom li hija dokumentata kienet tlaħħaq il-miljun ewro. Jien kont esprimejt maċ-Chairman u il-Kap Eżekuttiv li din kienet spiża eċċessiva u għaldaqstant eventwalment Transport Malta kienet proponiet lill-Ministeru kif in-nefqa komprehensiva ma kelliex taqbeż l-400 elf ewro. Il-Ministeru qbilna li dan kien ammont xieraq. Min u kif jieħu u jagħti dan is-servizz, intenni li kienet esklussivament deċiżjoni ta' Transport Malta.

Fir-rigward tat-tieni mistoqsija tiegħek, intenni li iva tajt l-informazzjoni korretta. Ngħid dan għaliex waqt li l-Onorevoli Bezzina talab in-nefqa speċifika tal-attività li saret fit-2 ta' Ottubru 2021, in-nefqa li qed jilmenta fuqha mill-ilmentatur tkopri nefqa ta' perjodu ħafna itwal - ġimghat jekk mhux xhur.

Għaldaqstant meta l-Awtorità provdiet l-informazzjoni lis-sezzjoni rispettiva tal-Mistoqsijiet Parlamentari fi h'dan il-Ministeru, dawn għamlu kalkolu dwar x'intefaq mis-somma globali

From: [Pace Mary Rose at Transport](#)
To: [Office](#)
Cc: [Mifsud Godwin at MTIP](#); [Borg Jonathan at Transport](#); [Vella Dorianne at Transport](#); [Bartolo Marieclaire at Transport](#)
Subject: Kaz K/044 -
Date: 06 July 2023 14:23:29
Attachments: [image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Prim Imhallel Emeritu Joseph Azzopardi
Kummissarju għal-Istandards fil- Hajja Pubblika

6 ta Lulju 2023

Kaz K/044 – talba għal evidenza skont l-Att dwar Standards fil-Hajja Pubblika

-
B' referenza għal l-ittra bid- data ta 22 ta Gunju 2023 lis Sur Jonthan Borg, CEO ta Transport Malta ,
nixtiequ ninfurmawk li l event tal Malta Metro kienet imexxija direttament mill l – Ex Chairman u Kap
Exekuttiva ta l-Awtorita ta- Transport is Sur Joseph Bugeja u kull kooridnazzjoni kienet issir mill-ufficju
tieghu.

Grazzi

MaryRose Pace
Chief Officer Strategy & Corporate
Services
Corporate Services Directorate

☎ +356 25554589 / +365 99 [REDACTED]
✉ mary-rose.b.pace@transport.gov.mt
🌐 <https://www.transport.gov.mt/>
📍 Transport Malta Centre, Triq Pantar, Lija
LJA2021, Malta

Please consider your environmental responsibility before printing this e-mail.

This email and the information it contains is confidential and may be legally privileged and intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed. If you have received this email in error, please notify me immediately. Please note that any views or opinions presented in this email are solely those of the author and do not necessarily represent those of the Authority. You should not copy it for any purpose or disclose its contents to any other person. Internet communications are not secure, and the sender does not accept legal responsibility for the contents of this message as it has been transmitted over a public network. If you suspect the message may have been intercepted or amended, please notify me. Finally, the recipient should check this email and any attachments for the presence of viruses. Thank you.

Sommarju tax-xhieda ta' Joseph Bugeja

Każ: K/044

Data: 1 ta' Diċembru 2023

Preżenti: Prim Imħallef Emeritu Joseph Azzopardi, Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika
Charles Polidano, Direttur Ġenerali
Dr Sarah Pace Warrington, Investigatur

Is-Sur Joseph Bugeja

Il-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika ta l-gurament lix-xhud Joseph Bugeja, u fakkru illi hu mhuwiex qed jiġi investigat minnu.

Il-kariga tas-Sur Bugeja fl-Awtorità għat-Trasport

Is-Sur Bugeja ġie mistoqsi jispjega x'kienet il-kariga tiegħu fl-Awtorità għat-Trasport u f'liem perjodu. Is-Sur Bugeja spjega li kien *Chairman to the Board* u Kap Eżekuttiv tal-Awtorità bejn Lulju tal-2019 u l-aħħar ta' Mejju 2022.

Id-direct orders li ngħataw lil TEC LTD għat-tnedija tal-proġett tal-Metro

Is-Sur Bugeja beda billi spjega taħt liema ċirkostanzi ħargu sensiela ta' direct orders li huma s-sugġett tal-ilment. Qal li f'dan il-każ, dan kien *"proġett partikolari"*¹. Is-Sur Bugeja qal li meta daħal hu fl-2019, wieħed mil-affarijiet li kellu jagħmel kien li jaħdem fuq il-proġett tal-Metro:

*"li kien proġett erm, kbir, kbir, kien avvanzat ħafna jiġifieri ma bediex fi żmien imma jiena erm irċevejt, il-, il-proċess, li kien hemm, fejn kienet ġiet inkarigata waħda mill-ikbar entitajiet rinomati fid-dinja ARUP, biex tmexxi erm dan l-istudju, u ġejt infurmat li dan is-sugġett huwa totally confidential u bl-ebda mod m'għandu jilleakja informazzjoni dwaru. Qed ngħid dan għaliex, fhimt, illi l-Awtorità kellha xi proġett simili u kienet illeakjat informazzjoni..."*².

Is-Sur Bugeja kompli jgħid illi l-proġett:

"ġie updated bir-rapporti għax ikun hemm xi tibdil fejn kien hemm stations u u kien hemm proġetti oħra allura ġew updated, u erm, kont inżomm il-Ministru ovvjament kontinwat infurmat u imbagħad eventwalment bdejna nersqu l-OPM, biex nieħdu direzzjoni dwar il-, il-, il-, il-launching or otherwise ta' dan, ta' dan l-istudju, mhux li nagħmlu l-Metro, imma l-inka -, il-karigu tal-Awtorità kien li tistudja u tagħmel rapport, Malta tistax twettaq proġett ta' Metro, u l-proġett ta' Metro kien kien, state of the art project jiġifieri erm jekk wieħed

¹ Reġistrazzjoni tax-xhieda 01:06

² Reġistrazzjoni tax-xhieda 01:21

jara issa bis-stages, bil-video, jiġifieri kien, kien proġett, inkluż mill-esperti, il-launching ta' dan it-tip ta' proġett kif isir f'pajjizi, f'pajjizi oħra. U hemmhekk bdejna erm, nersqu biex ikollna direzzjoni dwar il-launching ta' dan il-proġett. Erm, wara numru ta' laqgħat, wara numru ta' laqgħat, allura bdejna nippruvaw in the meantime aħna naraw, x'tip ta' launching, jiġifieri kien hemm il-launching li kienet preżentata kif għandha ssir, mill-esperti, li kienet tiswa ċirca miljun ewro biex, biex, biex tipprezentah dan il-proġett, u x'mudelli jistgħu jintużaw fil-korrispondenza, iżgħar, ikbar, xejn erm, fl-aspett politiku ukoll. Erm, taħt il-kunfidenzjalità jiġifieri anke biex nagħti eżempju prattiku, jekk jien għażilt tnax-il impjegat biex eventwalment jiehdu t-training għal meta jsir il-launch biex ikunu jistgħu jilqgħu l-pubbliku u jispjegaw, daww kull wieħed minnhom ħabba l-kunfidenzjalità kellu jiffirma a non-disclosure agreement, u kull min kien ser ikun involut erm, l-istess irid ikun marbut li ma jistax erm joħroġ any type of, of information. Il-konkluzjoni ta' dan kollu biex ma rridx intawwal hija li kien hemm deċiżjoni li ġiet trasmessa lili, fit-3 ta' Settembru, li l-launch trid issir fit-2 t'Ottubru, jiġifieri d-deċiżjoni 3rd September to launch, full launch erm. Ftit qabel erm, jiena meta bdejt ingib indikazzjonijiet, issa indikazzjonijiet jien ma niddealjax bħala Chairman u CEO, jiena ma niddealjax direttament, mas-service providers, imma l-Awtorità għandha set up ta' marketing department, għandha service providers, u jien naħdem tràmite. Kelli kumitat ta' nies jiġifieri project manager, IT expert li qed jagħmel il-website, il-marketing etcetera etcetera, u meta bdejt nara l-ispejjeż ovvjament..."³

Fir-rigward ta' jekk l-Awtorità segwietx proċess normali fil-każ in kwistjoni, is-Sur Bugeja qal "ma kien, ma kienx normali, dan ma stajtx immur nagħmel tender biex ngħid irrid nagħmel launch ta' Metro meta jien kont marbut b'kunfidenzjalità totali."⁴

Mistoqsi dwar il-lista ta' direct orders li dehru fil-Gazzetta tal-Gvern fid-29 t'April tal-2022, u li ngħataw lill-kumpanija TEC Ltd., is-Sur Bugeja qal "għax fit-22 meta isir ir-rapport mill-finance biex nikkonfermaw x'inkunu tajna"⁵.

Fir-rigward ta' kif haġġu d-direct orders b'dak il-mod is-Sur Bugeja qal:

"din, din hi, jiġifieri, jiġifieri l-marketing, jiena tajthom gwida isma sibu entità, kif nerġa' ngħid jiena ma niddealjax mas-service providers qatt, erm entità li kapaċi li jekk rridu tinda, rridu dal-mekkanizmu, irridu dal-pjattaforma, irid ikun kapaċi ta' dimensjoni, dan, he will deliver, kont qed nistenna li ħa tiġi, jew taġġmilha jew għamilha, kif fil-fatt ġara, 3rd September, 2nd October to launch, erm u kienet dik il-kumpanija li ntgħazlet erm mill-marketing"⁶ u "jien fl-opinjoni tiegħi għamilt dak li kien mistenni minni fiċ-ċirkostanzi taħt kunfidenzjalità, ma stajtx nuża proċessi normali [...] pubbliċi"⁷.

L-organizzazzjoni tat-tnedija tal-proġett tal-Metro

Is-Sur Bugeja spjega kif :

³ Reġistrazzjoni tax-xhieda 02:01

⁴ Reġistrazzjoni tax-xhieda 05:05

⁵ Reġistrazzjoni tax-xhieda 07:51

⁶ Reġistrazzjoni tax-xhieda 08:08

⁷ Reġistrazzjoni tax-xhieda 08:41

“għamilt email lill-Ministru, l-Onorevoli Ian Borg, u lill-Permanent Secretary Joseph Caruana, li illum huwa l-Kummissarju tat-Taxxi Interni, fejn issuġġerejt li nagħmlu target ta’ erba’ mitt elf għax meta bdejt nara l-indikazzjonijiet biex tagħmel, u bdejt nipprova kemm jista’ jkun innaqqas. U kien hemm qbil bil-miktub, b’endorsement, isma qed nippruvaw nimmiraw għal din il-figura, erm, ovvjament meta kelli l-konferma isma, on the 3rd - on the 2nd, on the 2nd - erm, trid tagħmilha, skatta l-mekkaniżmu. L-indikazzjoni li kont tajt jien lill-marketing, għidtilhom sibu entità li tkun kapaci tagħmel dat-tip ta’ proġett, jiġifieri inutli ġgibli xi hadd, tridu tagħzlu xi hadd, li, mhux ikun żgħir li imbagħad ha, halfway through ser jgħidli jien mhux kapaci nagħmel tinda, għax din, il-, il-, il-, il-, ix-show kien li trid tagħmel tinda fejn qatt ma saret, f’Bieb il-Belt, il-kuncett kien li n-nies li deħlin il-Belt qishom deħlin ġo Metro station, allura t-tinda enormi f’post fejn qatt ma nbriet, fil-fatt hareġ anke mill-, mir-rapport tal-Awditur, sibna l-ewwel darba diżlivell li kellna nonfqu iktar flus ingibu l-livell ta’ fejn saret din it-tinda mmenja, u kienet walkthrough li inti ġo dit-tinda, il-pubbliku Malti jifhem u jara u jesperjenza b’mekkaniżmu teknoloġiku, l-istazzjonijiet, fejn ser ikunu, etcetera etcetera etcetera jiġifieri, dak kien erm il-qafas ta’ dak li ġara, u on the 2nd of October prattikament, sakemm rajt il-Prim Ministru u l-Ministru, sa nofs siegħa qabel, konna għadna qegħdin tellieqa jiġifieri qed isir xogħol kontinwu bil-lejl ukoll biex intramat, erm, il-proġett kollu biex jinfetaħ ufficjalment u u u jsir il-launch.”⁸

Mistoqsi dwar il-kommunika dwar id-data tal-launch, u jekk din saret bil-miktub, is-Sur Bugeja qal *“le, in-notifika, il-kommunikazzjoni tal-OPM kienu kkordinati through l-Marketing Manager tal-Ministeru Roderick Zerafa, li kien jattendi l-meetings [...]”* u *“imbagħad kien komunikat lili, isma, 2nd October erm, Saturday 2nd October jekk mhux sejjer żball, isir il-launch mill-Prim Ministru.”*¹⁰

Mistoqsi jekk din il-kommunika saret ukoll bil-miktub, is-Sur Bugeja qal *“ma nafx, ma nafx kinitx [...] mmm, ma, ma nistax nikkonferma jekk kinitx bil-miktub.”*¹¹

Kif intgħażlet TEC Ltd. għat-tnedija tal-proġett

Mistoqsi dwar id-deċiżjoni li ttiehdet li l-kumpanija TEC Ltd. is-Sur Bugeja qal *“jiena amministrajt dak li kien mistenni minni bħala Chairman u CEO, jiena, kont qed nipprepara għaliha u ovvjament min, min intgħażel, min ġie rakkomandat isma mill-, minn, dan hu kapaci, jagħmel kollox, jien mhux ser inneri n-nies li huma esperti f’dik l-area jiġifieri, within the Authority imma, within the Authority.”*¹²

Fir-rigward ta’ jekk il-kumpanija TEC Ltd. kienet għamlet xogħol ieħor għall-Awtorità, jew ingħatat tenders jew direct orders mill-istess Awtorità fil-perjodu meta kien Kap Eżekuttiv u Chairman, is-Sur Bugeja qal *“m’għandix id-dettall imma imma la kienu jafuhom nimmagina li*

⁸ Reġistrazzjoni tax-xhieda 05:22

⁹ Reġistrazzjoni tax-xhieda 13:39

¹⁰ Reġistrazzjoni tax-xhieda 14:00

¹¹ Reġistrazzjoni tax-xhieda 14:15

¹² Reġistrazzjoni tax-xhieda 09:07

li, [...] kienu digà ħadmu, ħadmu, ħadmu xi xi attivitajiet, imma kif għidt, ma kont- jiena ma kontx niddealja dirett, kont noqgħod il-bogħod dejjem.”¹³

Mistoqsi dwar l-ordni li kien ta lill-Marketing Department tal-Awtorità, is-Sur Bugeja qal:

“jien staqsejthom, li kienu involuti kontinwament, jiġifieri, mhux on the 3rd staqsejt jiena, kont għadd – għaddejin aħna inġ – niddiskutu, dil-launch, jekk issir f’did-dimensjoni, jekk issir f’did-dimensjoni, u jekk issir f’did-dimensjoni għax ma kienx hemm direzzjoni ta’ liema dimensjoni ser nagħmluha. Bdew iġġibuli indikazzjonijiet, minn xi ħadd li kapaċi li any option li niddeċiedu kapaċi jagħmilha, jiġifieri guiding factor tiegħi kien xi ħadd li kapaċi jagħmel dak kollu li hemm bżonn biex isir dat-tip ta’ launch.”¹⁴

Is-Sur Bugeja meta gie mistoqsi għalfejn id-dipartiment responsabbli għall-procurement fl-istess Awtorità ma kienx involut fil-proċess, qal: *“għax, għax il-procurement, għandhom proċess formali rigidu ta’ kif is – nagħmlu l-affarijiet normali jiġifieri aħna concurrently jiena kelli ħafna affarijiet għaddejin, għaddejin through the procurement department, din hi proċess normali¹⁵”* u *“imma dan, ħabba l-konfidenzjalità, li kkundizzjona din is-sitwazzjoni, jien ma stajttx immur fuq il-procurement, ridt norbot dan-nies madwar mejda, taħt kunfidenzjalità għax jien kont marbut li dan ma jaħrabnix minn idejja dan is-suġġett, u d-detall tiegħu, u r-rapporti li kellna dettaljati għax immaġina joħorġulek u jimxu f’did-direzzjoni. Jiġifieri l-kunfidenzjalità kienet kundizzjoni partikolari għal dan il-proġett.”¹⁶*

Mistoqsi jekk irċieva rapport jew dokumentazzjoni in sostenn tal-għażla ta’ TEC Ltd. għal dan il-proġett, is-Sur Bugeja qal:

“le le, kien isir through, through il-laqgħat, erm, TEC għalkemm jien qatt ma ltqajt magħhom imma TEC huma rinomati li huma waħda mill-entitajiet li kapaċi torganizza, u qgħadt fuq il-parir li ngħatajt bħalma nagħmel is-soltu imma kienu jgħiduli isma, jiena rrid din, u u u jirrakkommandawli skont l-esperjenza tagħhom imma TEC erm iva kont naf TEC għalkemm ma nafhomx nerġa’ ngħid dawn in-nies kien renomati li huma organizzati biex jagħmlu such big events u bqajt fuq dak il-parir jiena.”¹⁷

Il-membri tal-Marketing Department tal-Awtorità għat-Trasport

Fir-rigward tal-membri tal-Marketing Department tal-Awtorità għat-Trasport, u mistoqsi jekk l-istess nies għadhom jaħdmu f’dan id-dipartiment, is-Sur Bugeja indika li llum il-ġurnata l-impjegati m’għadhomx l-istess. Mistoqsi min kienu l-membri tad-dipartiment fil-perjodu meta ttieħdet id-deċizzjoni in kwistjoni s-Sur Bugeja qal:

“fuq il-kumitat kien hemm Sabrina, Sabrina Farr – Farrugia għax għandi jkun imbagħad bidlet kunjomha Sabrina, Sabrina Farrugia, fil-marketing, u imbagħad kien hemm il-project

¹³ Reġistrazzjoni tax-xhieda 10:23

¹⁴ Reġistrazzjoni tax-xhieda 17:03

¹⁵ Reġistrazzjoni tax-xhieda 17:50

¹⁶ Reġistrazzjoni tax-xhieda 18:08

¹⁷ Reġistrazzjoni tax-xhieda 22:14

manager Peter Paul Barbara, li kien il-, il-, il-, l-owner ta', ta', tal-ARUP project totali jigifieri, erm, u imbagħad nies oħra li kien jassistu.”¹⁸

Mistoqsi biex jelabora dwar dan il-kumitat u r-relazzjoni tiegħu mad-dipartiment tal-marketing, is-Sur Bugeja spjega u qal:

“mela jien li għamilt, biex nimmanigja din is-sitwazzjoni partikolari, madwari ġbart grupp ta' nies, bdejt mill-Project Leader u owner li kien il-korrispondent tal-ARUP u u ħadem is-snin kollha fuq dan il-proġett, il-marketing, kelli l-IT expert qed ninsa ismu bħalissa jekk hemm bżonn nibgħatulkom, insaqsi - isimhom, kelli persuna oħra, Adrian Mintoff impjegat ta' Transport Malta li daħhaltu ukoll biex ikun il-liaison, jigifieri jekk qed narmaw it-tinda għandi 'l xi ħadd li qiegħed, li qiegħed on site u għamilt team li kien taħt id-direzzjoni tiegħi, jigifieri, kull ma sar taħt ir-responsabbiltà tiegħi, imma qed jgħinuni, l-assistenti tiegħi biex stajt nimmanigja [...] jigifieri mhux kumitat formali, a group of people, sejjaħtlu kumitat għax qisu kumitat żgħir, group of people, selected people to to assist me to manage.”¹⁹

Mistoqsi jekk l-impjegati tad-dipartiment tal-marketing kellhom jiffirmaw non-disclosure agreements (NDAs), is-Sur Bugeja qal:

“erm – I stand to be corrected I stand to be corrected, erm, jista' jkun li iva ukoll, imma żgur, ħafna mill-impje – l-impjegati li għazilt biex intihom training minn qabel, għax jien ma stajt on the 3rd meta ħa jkolli deċizzjoni nibda nittrenja n-nies irrid naħseb għalija allura għazilt in-nies li dehrli nista' nafdahom, tlabthom jikkunsidraw jidhlu f'proġett kunfidenzjali, jiffirmaw non-disclosure agreement u bdejt proċess ta' training, biex on the day li ngħid isma rrid nillaunchja, għandi nies ittrejnati jirrispondu. Il-Belt jidhlo il-pubbliku mbagħad, irid ikunu nies ittrejnati [...] biex jimmanjaw, qisu hu kelli team sħiħ għal, insejt il-perjodu, 20, 22 days f'kemm għamilniha, li kienu ttrejnati u kienu familjari, erm, kien l-istess, għamilna website li on the launch għamilna l-website pubblika. U l-marketing għamilna l-istess, pamphlet, brief pamphlet li ntbagħat lill-pubbliku kollu bir-write up tal-Prim Ministru, write up tal-Ministru, write up tiegħi, u basic, jigifieri ma ħadniex id-dettall [...].”²⁰

L-involvement tal-Ministru Ian Borg fir-rigward tad-direct orders

Fir-rigward ta' jekk kellu xi kuntatt mal-Ministru Ian Borg dwar dan il-proġett u d-direct orders rilevanti, is-Sur Bugeja qal *“le le le assolutamente, il-Ministru l-kuntatt, kont inżommu infurmat x'qed nagħmel, għax kien l-obbligu tiegħi, imma l-, il-, il-kuntatt formali kien meta jien għamilt email u għidt isma, l-opinjoni tiegħi hija meta qed nara l-estent tal-kobor tagħha din, li fl-opinjoni tiegħi għandna nippruvaw nillimitawha bħala, bħala proġett, għal erba' mitt elf, lill-Ministru u kkuppjajt lill-Permanent Secretary u kien hemm endorsement tas-suggeriment tiegħi.”²¹*

¹⁸ Reġistrazzjoni tax-xhieda 09:38

¹⁹ Reġistrazzjoni tax-xhieda 20:51

²⁰ Reġistrazzjoni tax-xhieda 18:47

²¹ Reġistrazzjoni tax-xhieda 10:42

Mistoqsi kif wasal għall-ammont ta' erba' mitt elf ewro għat-tnedija tal-proġett, is-Sur Bugeja qal:

“erm jekk kien hemm xi ħaġa li jien kont konxxju ħafna tagħha fl-Awtorità fis-sigġu tiegħi u n-natura tiegħi, hija l-estent tal-expenditure. Meta qed tikkontrolla flus li mhux tiegħi jien bniedem erm, konxxju ħafna u meta bdejt nara l-estent għax inti the sky is the limit, ikollok suġgerimenti isma barra t-tinda, nagħmlu tinda oħra iktar l'hawn u din nagħmlu screen kbir fiha u din nagħmlu scree— u kulhadd u kulhadd fl-entuzjażmu li kien hemm rakkomandat erm meta bdejt nara isma erm, seba' mitt elf, sitt mija u ħamsin, tista' tiġi, għidt isma jekk mhux ser ngħid jien, jekk mhux ser nieħu l-inizjattiva li npoġġi figura li jien naħseb biha nista' naħdem, u ma tkunx fl-opinjoni tiegħi, eżagerata, u raġonevoli fil-kuntest ta' dan il-proġett għax meta wieħed kien jidhol fit-tender jiġifieri kien, erm jimpresjona ruħu jiġifieri b'li għamilna u jien fuq judgement tiegħi erm issettajt, issa jekk kontx korrett jew le, imma l-judgement tiegħi fis-sigġu kien isma, ħa nimmira għal, għal, għal, erba' mitt elf.”²²

Mistoqsi jekk id-deċiżjoni kienet tiegħu is-Sur Bugeja qal *“tiegħi, deċiżjoni tiegħi”*²³ u *“id-deċiżjoni kienet tiegħi assolutamente u fuq judgement personali tiegħi.”*²⁴

Sommarju magħmul minn: Dr Sarah Pace Warrington

Data tal-aħħar reviżjoni: 10 ta' Jannar 2024

²² Reġistrazzjoni tax-xhieda 11:36

²³ Reġistrazzjoni tax-xhieda 12:48

²⁴ Reġistrazzjoni tax-xhieda 13:24

Sommarju tal-laqgħa mas-Sa. Mary Rose Pace

Każ: K/044

Data: 17 ta' Ġunju 2024

Preżenti: Prim Imħallef Emeritu Joseph Azzopardi, Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika
Charles Polidano, Direttur Ġenerali fl-uffiċċju tal-Kummissarju
Dr Sarah Pace Warrington, Senior Investigator fl-uffiċċju tal-Kummissarju
Dr George Camilleri, Investigator fl-uffiċċju tal-Kummissarju

Is-Sa. Mary Rose Pace

Il-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika ta l-ġurament lix-xhud, is-Sa. Mary Rose Pace, u fakkarha li mhijiex qed tiġi investigata minnu però li setgħet tagħzel li ma tirispondix għad-domandi tiegħu.

Mistoqsija biex tispjega x'inhil l-kariga tagħha fl-Awtorità għat-Trasport u kemm ilha f'dik il-kariga, is-Sa. Pace qalet li llum hija Chief Officer Finance u Administration. Qalet li ilha f'din il-kariga mill-2019, u li t-titlu tagħha riċentement nbidel għal dak li hu llum. Qalet li qabel dan kellha l-kariga ta' Chief Officer Corporate Strategy,

Mistoqsija jekk fl-2021, meta nħarġu d-direct orders in kwistjoni favur il-kumpannija TEC Ltd., kienet diġà fil-kariga preżenti, is-Sa. Pace qalet li kienet Chief Officer Corporate Strategy. Is-Sa. Pace qalet li ma kinitx involuta fin-negozjati jew fid-diskussjonijiet li saru taht iċ-Chairman/Uffiċjal Kap Eżekuttiv biex tiġi mtella' l-eżebizzjoni tal-Malta Metro. Is-Sa. Pace qalet li kienet biss tiegħu ħsieb il-finanzi u direttorati oħrajn. Mistoqsija jekk kien hemm kumitat ad hoc li ħa deċiżjonijiet dwar dawn id-direct orders, is-Sa. Pace qalet li kien iċ-Chairman/Uffiċjal Kap Eżekuttiv li kien qed jieħu ħsiebhom

Qalet li l-uniku involviment li kellha fid-diskussjonijiet li kienu qed isiru mis-Sur Joseph Bugeja, dak iż-żmien Chairman tal-Awtorità, kien fir-rigward ta' pagamenti, biex talloka l-budget u tagħmel il-pagamenti hi.

Mistoqsija lil min kienet tirrapporta, is-Sa. Pace qalet li dak iż-żmien kienet tirrapporta liċ-Chairman.

Fir-rigward tal-eżistenza ta' kumitat responsabbli għall-'procurement', is-Sa. Pace qalet li kien jeżisti tendering committee. Mistoqsija jekk kienet membru ta' dan il-kumitat, is-Sa. Pace wiegħbet fl-affermattiv, u kkonfermat li kienet membru fl-2021 meta nħarġu d-direct orders in kwistjoni.

Mistoqsija dwar min kien ħa d-deċiżjoni li jinħargu direct orders, is-Sa. Pace qalet “mill-informazzjoni li għandi jiena hija li kienet is-Sur Joseph Bugeja – għax kolloxx kien qed jitmexxa mill-uffiċċju tiegħu.¹”

Fir-rigward tal-file, is-Sa. Pace qalet:

“Dan huwa l-file illi kien hemm fl-uffiċċju tas-CEO jiġifieri li huwa minn ta’ żmien is-Sur Bugeja, erm, ovvjament jiena, ħadt l-uffiċċju, aw ħadt il-file mill-uffiċċju tas-CEO dalgħodu u bqajt ġejja bih. Dan huwa l-korrispondenza kollha li kien hemm rilatata li ffajljaw min-naħa tas-Sur Bugeja eċċetera”² u “mill-boardroom tas-CEO għibtu jiena llum.³”

Mistoqsija min għandu aċċess għal dan l-uffiċċju, is-Sa. Pace qalet “illum huma n-nies li hemm hemmhekk, jiġifieri jiena, mort għand is-segretarja tas-CEO li, tallum, tagħtni l-file u bqajt ġejja bih”.⁴

Is-Sa. Pace pprezentat il-file lill-Kummissarju fi tmiem is-seduta.

Sommarju magħmul minn: Dr Sarah Pace Warrington

Data tal-aħħar reviżjoni: 18 ta’ Ġunju 2024

¹ Reġistrazzjoni tax-xhieda, 02:51

² Reġistrazzjoni tax-xhieda, 03:11

³ Reġistrazzjoni tax-xhieda, 03:42

⁴ Reġistrazzjoni tax-xhieda, 03:48

DOKUMENT K

Subject: FW:
Date: Tuesday, 26 February 2019 at 13:08:32 Central European Standard Time
From: Bugeja Joseph at Transport
To: Debono Rachel at Transport
CC: Barbara Peter Paul at Transport, Farrugia Kevin at Transport
Attachments: image001.jpg, image003.jpg, image004.jpg

Hi Rachel
Please assist Peter Paul re meetings.
regards

Joseph Bugeja
Chairman & CEO

Transport Malta
Malta Transport Centre
Triq Pantar
Hal-Lija LJA2021
Malta
Tel: (356) 2555 5000

www.transport.gov.mt

From: Barbara Peter Paul at Transport
Sent: Tuesday, 26 February 2019 13:07
To: Borg Ian at MTIP
Cc: Farrugia Kevin at Transport; Bugeja Joseph at Transport
Subject: RE:

Dear Minister

Direction noted. We will organize two meetings, one with CEO MDH and one with Rector UOM.
With respect to the MIA, please confirm whether this meeting should be held with the MOT or with CEO MIA.

In the meantime I received the box requirement for the airport from Arup

Kind regards

Pete

From: Borg Ian at MTIP
Sent: Tuesday, 26 February 2019 11:57
To: Barbara Peter Paul at Transport
Cc: Farrugia Kevin at Transport; Bugeja Joseph at Transport
Subject: RE:

Meet the headships of UOM and MDH and give requirements for station.

Don't give more details. Same situation as MIA.

Important meetings are headed by Chairman.

Ian Borg
Minister

From: Barbara Peter Paul at Transport <peter.p.barbara@transport.gov.mt>
Sent: 26 February 2019 10:33
To: Borg Ian at MTIP <ian.borg@gov.mt>
Cc: Farrugia Kevin at Transport <kevin.d.farrugia@transport.gov.mt>; Bugeja Joseph at Transport <joseph.k.bugeja@transport.gov.mt>
Subject:

Dear Minister

The attached article refers to a project on the University Grounds. Please note that we need to have one of three main metro interchanges either at UOM grounds or Mater Dei. I had read some time ago, that there is going to be another hospital built in the area as well as an underground car-park.

If both these projects commence we will not have anywhere to build the station

With regards to the funding of the second phase, I have just received that SMITHs will not part finance sections of the second phase of the study.

We have a meeting scheduled with ARUP in London for March 18th to discuss the finalization of the VR production as well as their presentation video.

They will for sure bring up the issue of the continuation of the study since they would need to program their work for this year

Kind regards

Pete

Bugeja Joseph at Transport

From: Borg Ian at MTIP
Sent: 03 September 2021 09:03
To: Bugeja Joseph at Transport
Cc: Micallef Marco at MTIP; Caruana Joseph at MTIP-OPS; Debono Rachel at Transport
Subject: Re: ESTIMATED COSTS METRO LAUNCH

Sure

I endorse

Sent from my iPhone

On 03 Sep 2021, at 09:29, Bugeja Joseph at Transport <joseph.k.bugeja@transport.gov.mt> wrote:

Bongu Ministru.

I suggest that costs are revised to 400k in total. Please allow me your green light to revise accordingly

Regards

Joseph Bugeja
Chairman & CEO
Transport Malta

On 03 Sep 2021, at 08:07, Borg Ian at MTIP <ian.borg@gov.mt> wrote:

Noted Joe. Thank you

<image002.jpg>

Ian Borg
Minister

t +356 22922001 e ian.borg@gov.mt | www.infrastructure.gov.mt

MINISTRY FOR TRANSPORT, INFRASTRUCTURE
AND CLIMATE

Kindly consider your environmental responsibility before printing this e-mail

FRANCESCO BUONAMICI STREET

From: Bugeja Joseph at Transport <joseph.k.bugeja@transport.gov.mt>

Sent: Wednesday, 01 September 2021 08:56

To: Borg Ian at MTIP <ian.borg@gov.mt>

Cc: Micallef Marco at MTIP <marco.b.micallef@gov.mt>; Caruana Joseph at MTIP-OPS <joseph.caruana@gov.mt>; Debono Rachel at Transport <rachel.a.debono@transport.gov.mt>

Subject: ESTIMATED COSTS METRO LAUNCH

Dear Minister
Bongu all.

Please note that following extensive work, we have arrived at the attached estimated costs in relation to the METRO launch. The estimates have been obtained through TEC since we cannot shop around for confidentiality purposes. My

understanding is that all the related costs must be borne by Transport Malta. Nevertheless, I strongly believe that we should set an agreed lower cost target and revise accordingly. I remain at your complete disposal to discuss further and adjust as appropriate.

Regards

<image007.jpg>

Joseph Bugeja

Chairman & CEO

<image010.png> +356 25554501/2 \ +356 99 [REDACTED]

<image011.png> joseph.k.bugeja@transport.gov.mt

<image012.png> <https://www.transport.gov.mt/>

<image013.png> Transport Malta Centre, Triq Pantar, Lija LJA2021, Malta

<image014.png>

Please consider your environmental responsibility before printing this e-mail.

This email and the information it contains is confidential and may be legally privileged and intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed. If you have received this in error, please notify me immediately. Please note that any views or opinions presented in this email are solely those of the author and do not necessarily represent those of the Authority. You should not copy it for any purpose or disclose its contents to any other person. Internet communications are not secure, and the sender does not accept legal responsibility for the contents of this message if it has been transmitted over a public network. If you suspect the message may have been intercepted or amended, please notify me. Finally, the recipient should check this email and any attachments for the presence of viruses. Thank you.

Subject: FW: ESTIMATED COSTS - METRO LAUNCH

DOKUMENT M

Date: Friday, 6 May 2022 at 12:27:17 Central European Summer Time**From:** Barbara Peter Paul at Transport**To:** Bugeja Joseph at Transport**CC:** Bezzina Sarah at Transport**Attachments:** image001.jpg, image002.png, image003.png, image004.png, image005.png, image006.png

Chairman

This is what I found

Best

Peter

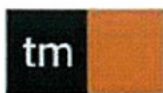
From: Bugeja Joseph at Transport <joseph.k.bugeja@transport.gov.mt>**Sent:** Friday, 3 September 2021 12:24**To:** Barbara Peter Paul at Transport <peter.p.barbara@transport.gov.mt>**Cc:** Debono Rachel at Transport <rachel.a.debono@transport.gov.mt>; Zahra Sabrina at Transport <sabrina.a.zahra@transport.gov.mt>**Subject:** RE: ESTIMATED COSTS - METRO LAUNCH

Dear Peter Paul

Including Sabrina. My objective is to retain costs within the established budget of 400k. perhaps we should do without billboards and have some funds available for some unknown costs.

Agree to proceed with detailed negotiations with TEC and please aim at bearest costs. We were in touch with Rodrick/OPM this morning and we still await 'LAUNCH DATE'.

Regards

Joseph Bugeja
Chairman & CEO

+356 25554501/2 \ +356 99 [REDACTED]
joseph.k.bugeja@transport.gov.mt
<https://www.transport.gov.mt/>
 Transport Malta Centre, Triq Pantar, Lija
 LJA2021, Malta

Please consider your environmental responsibility before printing this e-mail.

This email and the information it contains is confidential and may be legally privileged and intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed. If you have received this email in error, please notify me immediately. Please note that any views or opinions presented in this email are solely those of the author and do not necessarily represent those of the Authority. You should not copy it for any purpose or disclose its contents to any other person. Internet communications are not secure, and the sender does not accept legal responsibility for the contents of this message as it has been transmitted over a public network. If you suspect the message may have been intercepted or amended, please notify me. Finally, the recipient should check this email and any attachments for the presence of viruses. Thank you.

From: Barbara Peter Paul at Transport <peter.p.barbara@transport.gov.mt>
Sent: Friday, 3 September 2021 10:46
To: Bugeja Joseph at Transport <joseph.k.bugeja@transport.gov.mt>
Cc: Debono Rachel at Transport <rachel.a.debono@transport.gov.mt>
Subject: RE: ESTIMATED COSTS - METRO LAUNCH

Dear Chairman

That saves us €51k and I suggest that we only do a couple of billboards (main roads only) and main news outlets web banners to bring the costs of the marketing down.

Also, are we going to definitely work with TEK? Or can we get another quotation?

If we are going to work with TEK we need to sit down with them and negotiate a better price.... And we see where we arrive to. If it will still be on the high side, we will then see what we can reduce from the items, like for example reducing the number of screens, which is the highest cost (inside the tent) but first we need to negotiate the actual quotation before going down this path.

What we need for sure is:

Approval to go ahead and discuss the selected suppliers.... As time is running really short and the Date

Best

Pete

From: Bugeja Joseph at Transport <joseph.k.bugeja@transport.gov.mt>
Sent: Friday, 3 September 2021 10:20
To: Barbara Peter Paul at Transport <peter.p.barbara@transport.gov.mt>; Zahra Sabrina at Transport <sabrina.a.zahra@transport.gov.mt>
Cc: Mintoff Adrian at Transport <adrian.a.mintoff@transport.gov.mt>; Pace Mary Rose at Transport <mary-rose.b.pace@transport.gov.mt>; Debono Rachel at Transport <rachel.a.debono@transport.gov.mt>
Subject: RE: ESTIMATED COSTS - METRO LAUNCH

Dear Peter Paul
100 percent in agreement.
Regards

From: Barbara Peter Paul at Transport <peter.p.barbara@transport.gov.mt>
Sent: Friday, 3 September 2021 10:18
To: Bugeja Joseph at Transport <joseph.k.bugeja@transport.gov.mt>; Zahra Sabrina at Transport

<sabrina.a.zahra@transport.gov.mt>

Cc: Mintoff Adrian at Transport <adrian.a.mintoff@transport.gov.mt>; Pace Mary Rose at Transport <mary-rose.b.pace@transport.gov.mt>; Debono Rachel at Transport <rachel.a.debono@transport.gov.mt>

Subject: RE: ESTIMATED COSTS - METRO LAUNCH

Good Morning Chairman

I suggest that the exhibition will be held on 15 days only.

This will bring the cost down without effecting too much the content.

I think that a 15 day period is enough

Best

Pete

From: Bugeja Joseph at Transport <joseph.k.bugeja@transport.gov.mt>

Sent: Friday, 3 September 2021 09:13

To: Zahra Sabrina at Transport <sabrina.a.zahra@transport.gov.mt>; Barbara Peter Paul at Transport <peter.p.barbara@transport.gov.mt>

Cc: Mintoff Adrian at Transport <adrian.a.mintoff@transport.gov.mt>; Pace Mary Rose at Transport <mary-rose.b.pace@transport.gov.mt>; Debono Rachel at Transport <rachel.a.debono@transport.gov.mt>

Subject: ESTIMATED COSTS - METRO LAUNCH

Dear Sabrina and Peter Paul
Bongu.

Please note that the OVERALL costs for the Metro Launch need to be capped within the 400k limit.
I kindly ask you to revise accordingly and resubmit.

Regards

Joseph Bugeja
Chairman & CEO

+356 25554501/2 \ +356 99 [REDACTED]
joseph.k.bugeja@transport.gov.mt
<https://www.transport.gov.mt/>
Transport Malta Centre, Triq Pantar, Lija
LJA2021, Malta

Please consider your environmental responsibility before printing this e-mail.

This email and the information it contains is confidential and may be legally privileged and intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed. If you have received this email in error, please notify me immediately. Please note that any views or opinions presented in this email are solely those of the author and do not necessarily represent those of the Authority. You should not copy it for any purpose or disclose its contents to any other person. Internet communications are not secure, and the sender does not accept legal responsibility for the contents of this message as it has been transmitted over a public network. If you suspect the message may have been intercepted or amended, please notify me. Finally, the recipient should check this email and any attachments for the presence of viruses. Thank you.

Sommarju tal-laqgħa mas-Sa. Mary Rose Pace

Każ: K/044

Data: 1 ta' Lulju 2024

Preżenti: Prim Imħallef Emeritu Joseph Azzopardi, Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika
Charles Polidano, Direttur Ġenerali fl-uffiċċju tal-Kummissarju
Dr George Camilleri, Investigator fl-uffiċċju tal-Kummissarju

Is-Sa. Mary Rose Pace

Il-Kummissarju fakkar lis-Sa. Pace li kienet se tiġi mistoqsija domandi f'din il-laqgħa, taħt ġurament. Għall-finijiet ta' din il-laqgħa, il-file tal-Awtorità għat-Trasport, ippreżentat mis-Sa. Pace fl-aħħar laqgħa, ġie ritornat lilha.

Mistoqsija min kien responsabbli għall-file ppreżentat minnha fil-perjodu meta s-Sur Joseph Bugeja kien Chairman/CEO tal-Awtorità għat-Trasport, is-Sa. Pace qalet li l-uffiċċju tas-Sur Bugeja kien responsabbli għalih. Mistoqsija jekk kienx hemm individwu partikolari responsabbli għall-file, is-Sa. Pace qalet li s-Sur Bugeja kellu żewġ assistenti personali, Rachel Debono u Sarah Bezzina. Is-Sa. Pace ma setgħetx tgħid min eżatt kellu aċċess għall-uffiċċju tal-Uffiċjal Kap Eżekuttiv f'dak il-perjodu.

Mistoqsija min hu responsabbli għall-file llum il-ġurnata, is-Sa. Pace spjegat li hadet il-file mill-uffiċċju tal-Uffiċjal Kap Eżekuttiv preżenti, u li ġiet infurmata minn impjegati oħrajn li l-file jinżamm fil-boardroom tas-CEO. Qalet li l-assistent personali tal-Kurunell Mark Mallia¹ tatha l-file. Mistoqsija għall-isem tal-assistent, is-Sa. qalet li ż-żewġ assistenti huma Lara Axisa u Dorianne Vella.

Mistoqsija jekk, safejn kienet taf hi, il-file preżentat minnha kien komplut u li ma tneħħa xejn minnu, is-Sa. Pace qalet "jiena li nista' ngħidilkom hija li jiena tawni dak il-file mill-uffiċċju tas-CEO, u jiena bqajt ġejja bih hawnhekk²". Mistoqsija jekk kienet rat il-file qabel ma ppreżentatu, is-Sa. Pace qalet "jista' jkun kont fl-Uffiċċju tas-CEO u kien qed ipoġġi xi affarijiet imma, ma kienx fil-, erm, għandi, jiġifieri l-file mhux tiegħi."³

Fir-rigward ta' ċerti emails li kienu fil-file, dan l-Uffiċċju nnota li s-Sa. Pace kienet ikkupjata (cc'd) fihom, is-Sa. Pace wiegħbet li dawn kienu jikkonċernaw fondi u allura bilfors kellha tkun ikkupjata. Mistoqsija jekk jeżisti kwalunkwe file ieħor, is-Sa. Pace

¹ Meta xehdet is-Sa. Pace, il-Kurunell Mallia kien għadu Uffiċjal Kap Eżekuttiv tal-Awtorità.

² Reġistrazzjoni tax-xhieda 01:51

³ Reġistrazzjoni tax-xhieda 01:59

qalet: “jiena mill-uffiċċju tas-CEO qaluli li dak huwa l-unika file li għandhom rilatat ma’ din.”⁴

Fir-rigward ta’ jekk hi speċifikament żammit xi file ieħor, is-Sa. Pace wiegħbet fin-negattiv. Mistoqsija dwar is-sistema ta’ filing fir-rigward tal-pagamenti, is-Sa. Pace qalet:

“il-pagamenti, erm, safejn naf jiena għandhom, hemm kopja tal-invoices għax qaluli li poġġew kopji tal-invoices fil-file hemmhekk, jiġifieri dawk kienu dawk il-pagamenti rilatati li huma ffirmati mis-Sur Bugeja ukoll, erm jiġifieri dawk huma l-uniku tranżazzjonijiet li kien hemm rilatati ma’ dik il-, l-event partikolari f’dak il-perjodu.”⁵

Mistoqsija dwar kif jinżammu r-records tal-pagamenti/finanzi u jekk teżistix sistema f’dan ir-rigward, is-Sa. Pace qalet:

“Aħna bħala Finanzi ukoll għandna rendikont ta’ dawk il-pagamenti ovvjament jiġifieri ilgħaliex il-, kull pagament li joħroġ mill-finanzi għandna rikord-, record tiegħu.”⁶

Ikkonfermat li l-Awtorità għat-Trasport hallset il-flus dirett lill-kumpannija.

Is-Sa. Pace ffirmat irċevuta fejn ikkonfermat li hadet pussess tal-file f’din il-laqgħa.

Data tal-aħħar reviżjoni: 17 ta’ Lulju 2024

⁴ Reġistrazzjoni tax-xhieda 02:18

⁵ Reġistrazzjoni tax-xhieda 02:32

⁶ Reġistrazzjoni tax-xhieda 03:12

6th September, 2024
Sur Kummissarju,

DOKUMENT O

1. Mill-gdid, issir referenza għal-ittra tal-predecessur tiegħek, datata 30 ta' Awwissu 2022, fejn huwa infurmani li l-ilmentatur ippremetta s-segwenti:

F'din il-korrispondenza, u fir-rapporti tal-midja li jissemew fiha, qed jiġi allegat fost affarijiet oħra li:

- (a) meta inti kont ministru responsabbli għat-trasport, tajt sensiela ta' kuntratti b'ordni diretta lil TEC Ltd li jammontaw għal aktar minn €420,000 permezz tal-entità Transport Malta, li kienet taqa' taħt ir-responsabbiltà tiegħek;
- (b) għalkemm dawn id-direct orders kienu relatati mat-tneġġja tal-Malta Metro, inti ma semmejt xejn dwarhom fir-risposti li tajt għal mistoqsijiet parlamentari li sarulek dwar l-infiq fuq dan l-avveniment; u
- (c) inti użajt is-servizzi tal-istess kumpanija fil-kampanja elettoralni personali tiegħek, u f'dan il-każ il-kumpanija tatek rati preferenzjali.

2. Fl-istess ittra jkompli jinghad:

A bażi tal-ilment, il-korrispondenza sussegwenti, u r-rapporti relatati fil-midja, jidherli li għandi ninvestiga jekk:

- (1) id-direct orders ingħatawx fuq l-istruzzjonijiet jew bl-approvazzjoni tiegħek;
- (2) inti tajtx informazzjoni korretta u kompleta b'risposta għall-mistoqsijiet parlamentari li sarulek in konnessjoni ma' dan il-każ; u
- (3) kellekx konflitt ta' interess fl-għoti tad-direct orders, peress li din il-kumpanija kienet qed toffri s-servizzi tagħha f'attivitajiet politiċi.

3 Qieghed hawn nissottometti l-pozizzjoni tiegħi fid-dawl ta' dak hawn fuq espress;

4 Fl-ewwel lok, għandha ssir distinzjoni netta bejn a) *direct order/s* mogħtija minn enti li taqa' fid-dikasteru ta' Ministru fuq struzzjoni ta' dak il-Ministru lil xi enti partikolari jew b) meta Ministru jiġi nfurmat minn enti li taqa' taħt *a sua sponte* b'servizz li hija ipprokurat permezz ta' *direct order/s*;

5 Illi f'dan il-punt, nixtieq hawn nissottolinja li l-mertu *in disamina* jsib l-għeruq f'servizz li entità li kienet taqa' taħt u hi pprokurat mingħajr indhil u, jew involviment min-naha tiegħi;

6 F'dan il-każ, jirrizulta pacifiku li kif stqarr is-Sur Joseph Bugeja nnifsu, fl-irwol doppju tiegħu bħala Cermen u Kap Ezekuttiv tal-istess Awtorità, kien l-uffiċju tiegħu li identifika liema kumpanija kellha tintalab kwotazzjoni u eventwalment tintagħzel sabiex tforni s-servizz – [ARA Lot VI

Registrazzjoni 17 u 18]. Kemm hu hekk, is-Sur Bugeja jghid senjatament fix-xhieda tieghu li kien appuntu l-gudizzju tieghu u tal-esperti fl-Awtorita' – [Ara Lott VI, Registrazzjoni 12];

7 *Kwindi*, il-mertu hawn diskuss huwa servizz prokurat mill-Awtorita' tat-Trasport li hija enti mahluqa bil-ligi permezz tal-Kap 499 tal-Ligijiet ta' Malta, senjatament bis-sahha ta' l-Artikolu 33 tal-imsemmi Kap 499¹ liema dispost jeskludi ghal kollox lill-Ministru mill-process tal-*procurement*;

8 *Kwindi*, kull asserzjoni ndirizzata lejn l-mittenti bhalli kieku huwa seta' b'xi mod jaghti "sensiela ta' kuntratti b'ordni diretta lil TEC Ltd" jew "bl-approvazzjoni tieghek" (is-sottoskritt) ma jistghu qatt isibu riljev fattwali u wisq anqas legali;

9 Appropositu, permezz ta' l-e-mail tat-3 ta' Settembru, 2021, is-sottoskrit kien qieghed senjatament "l endorse" l-isforzi sabiex *Transport Malta* trazzan in-nefqa 'l isfel u dan kif senjatament turi ir-risposta tieghi ghal dik mibghuta mic-Cermen fit-thread kif murija f' Dok Case 0/44 Kol 11. *Kwindi*, l'*intendere* li qed jipprova jaghti l-ilmentatur fis-sens li s-sottoskritt idderiega lil *Transport Malta* tipprokura s-servizz ta' xi hadd partikulari huwa infondat u qarrieqi;

10 Addirittura, dawn l-istess hsibijiet huma riflessi fl-*Annual Audit Report (Public Accounts 2021 Report by the Auditor General December 2022)* redatt mill-Awditur Generali, senjatament f'pagna 144. Kemm hu hekk, l-Awditur General fl-imsemmija pagna 144 jibda biex josserva:

'Correspondence by the then Minister for Transport, Infrastructure and Capital Projects endorsed proposal made by the then TM Executive Chairman, to revise the exhibition costs downwards up to a maximum of €400,000'

Izjed tard, l-Awditur Generali ikompli jghid:

'Notwithstanding this, TM Procurement Committee approved 20 payments to the main supplier amounting to €503,851, which, together with the payments to the other suppliers totalling €44,331, exceeded the planned budget. The supplies and services in question, also exceeded the aggregate amount agreed upon prior to the event through commitment letters by €37,342.'

11 *Kwindi*, u dan jintnissel ukoll mill-osservazzjonijiet ta' l-Awditur Genrali, il-mittenti Ministru permezz ta' l-e-mail msemmija hawn fuq kien qieghed itenni "l endorse" l-isforzi sabiex *Transport Malta* trazzan in-nefqa 'l isfel u mhux, kif jaghti l'*intendere* l-ilmentatur, jidderiegi lill-istess *Transport Malta* tipprokura s-servizz ta' xi hadd partikulari;

12 Sadanittant, u dan jikkonsegwi anke mill-investigazzjoni tal-Awditur Generali, kienet l-Awtorita' li pprokurat is-servizz u mhux il-Ministru u dan kif manifestat f'kull korrispondenza fejn

¹ "33. Mingħajr preġudizzju għal kull direttiva mogħtija mill-Ministru taħt l-artikolu 11(2), l-Awtorità m'għandhiex tagħti jew tidhol f'xi kuntratt għall-provvista ta' oġġetti jew materjal jew għall-esekuzzjoni ta' xogħlijiet, jew għall-prestazzjoni ta' servizzi, għall-Awtorità jew għall-vantaġġ tagħha, hlief skont ir-regolamenti li jkunu fis-seħh dwar il-ksib tal-oġġetti u s-servizzi kollha fis-settur pubbliku."

imkien m'hemm hjiel li f'xi hin il-mittenti ta xi direttiva lill-Awtorita' kwantu lil min ghandha tikkuntratta;

13 *In fin dei conti*, l-uniku direttiva – jekk ser insejgħulha hekk – li inghatat minnhi bhala Ministru, kienet dik li "l endorse" l-isforzi sabiex *Transport Malta* trazzan in-nefqa 'l isfel u li b'hekk ikun assigurat li ma jitefaqx centezmu izjed minn 400 elf ewro;

14 Kwalsijasi nuqqas *da parte* tal-Awtorita' li mbagħad naqset li tonora dawn l-isforzi ma jistax għalhekk, bir-rispett kollu, jigi attribwit lili bhala Ministru meta dan sehh *ad insaputa* tiegħi.

15 Dwar it-tieni u tielet punt sollevati minnek, intenni r-risposti li għaddejt fil-passat lill-ufficju tiegħek.

Wagt li nirringrazzjak tal-hidma tiegħek, inselli għalik,

lan

[Redacted] (u)